

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletna 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.549 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2054

Izbaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Framasonerija in parlamentarci

»Echo de Paris« objavlja v svoji številki z dne 22. marca 1934, štev. 19.879, sledeči članek, ki ga zaradi njegove poučne vsebine dobesedno prinašamo:

»Parlamentarci, ki so člani framasonske lože ter so v nekem oziru žarki framasonske lože, morajo biti loži podvrženi, dokler traja njihov mandat. Za smernice svojega delovanja morajo vzeti sklepe občnih zborov, v kolikor tičejo parlamentarnega dela. V vsaki okoliščini svojega političnega življenja in delovanja se morajo brezobzirno vkloniti nacemu lože, ki jih vodi...«

Ta člen, ki govori o strogo obveznih dolžnostih poslancev in senatorjev, ki so framasoni, je bil sklenjen na konvenciji (občnem zboru) Velikega Orijenta v Parizu l. 1928. Od takrat ga je vsak kongres zopet ponovil, predvsem pa kongres Velikega Orijenta l. 1933, ki je še posebej določil, da morajo parlamentarci-framasoni brezpogojno ubogati navodilom lože, ker bi v nasprotnem primeru bili obdolženi veleizdaje in občutno kaznovani.

Primer iz najnovejšega časa bo boljše kot citiranje framasonskih zapovedi dokazal, kakšni strogi disciplini so podvrženi parlamentarci-framasoni, ki sedijo v parlamentu in predvsem v senatu.

Obe framasonski loži, Veliki Orijent in Velika Loža Francije, sta imeli skupen sestanek koncem februarja letošnjega leta v rue Puteaux pod predsedstvom Velikega Mojstra Velike Lože Francije brata Louisa Doignon. Ta brat Doignon je bil istočasno tudi parlamentarni zastopnik v kabinetu ministra za zunanje zadeve Paula Boncourja, torej neke vrste šef kabineta za parlamentarne zadeve. Tako je šef in Veliki Mojster lože sedel v Boncourjevem kabinetu kot njegov podrejeni uradnik — na zunanji, v resnici pa kot njegov masonski šef, ki je imel nalogo voditi vso politiko tega ministra po smernicah, ki so bile sklenjene na sejah Velike Lože. Na tej skupni seji francoskih framasonov koncem februarja letos so govorili o »fašističnem komplotu« proti vladi in proti državi ter sklenili, da bodo morali podzveti korake, da »se varnost republike zavaruje pred desničarskim zarotnikom«. Lože so sklenile, da bodo takoj spravile na varno vse svoje arhive, da ne bodo objavljale nobenih pismenih obvestil vse dotlej, dokler bo trajala politična kriza, da ne bodo razpošiljali pisanih okrožnic, da bodo poskrili vse liste z imeni članov masonskih lož ter bodo opravljali poročevalno službo s posebnimi odposlanci. V ta namen so porazdelili vso Francijo v 15 framasonskih pokrajin, vsaka s svojim masonskim nadzornikom na čelu. Nadzornik ima nalogo, da neprestano potuje po svojem okoliščini in prenaša sam oseben vsa potrebna framasonska navodila svojim podrejenim poverjenikom. Krog poučenih mora biti čim ožji, da ne pride nobena masonska skrivnost v javnost.

Zaključni sklep te skupne seje obhramasonskih lož je bil ta, da se morajo pod nadzorstvom pokrajinskih nadzornikov ustanoviti v vsaki občini posebni »budni odbori«, ki naj pazijo na gibanje »fašističnih« (to je neframasonskih) društev in sploh na vsak pokret v vrstah desnice, ki se mora vselej označiti s srmatotilno beležko fašizma. Ti »budni odbori« morajo nadalje strogo paziti, da ostanejo vse levičarske struje strnjene.

Pod masko »skupne protifašistične fronte« — kajti maskiranje in lažljivo obrekovanje sta načelna predpisa framasonske politične taktike — framasoni pripravljajo skupno fronto vseh levičarjev, sindikalistov, socialistov, komunistov, radikalov, ki naj brani in utrdi diktaturo framasonstva v deželi, ki se je z nepričakovanim zanosom dvignila, da se je osvobodila.

Framasoni pripravljajo svoj puč že daleč časa. Dokaz za to je sklep konventa Velikega Orijenta z dne 15. septembra 1933, torej dolgo pred 6. januarjem, ko je tekla kri v Parizu, in dolgo pred razgaljenjem Stavijskijevega škandala, da se morajo strniti vsi levičarski pokreti v enotno udarno organizacijo za borbo proti fašizmu. Najvišji odbor te lože je ustanovil tudi poseben študijski odbor, ki naj pripravi vse predpogoje za to skupno organizacijo, ki je bila potem tudi ustanovljena koncem oktobra 1933.

Vrnimo se sedaj k sklepu Velike Lože, da naj se po vsej Franciji ustanove »budni odbori«, in poglejmo, kako zvesto so se temu povelju na parlamentarnih tleh pokorili poslanci in senatorji. Brat Bienvenue — Martin, senator, član lože »Usmiljena ljubezen«, je pred par dnevi v senatu dal framasonski varnostni signal, ko je komisija, ki raziskuje Stavijskijev gnoj, privlekla preveč framasonskih skrivnosti na dan. Dvignil se je v senatu in je zahteval, da naj se strnejo levičarske skupine skupaj, da bodo mogle odbiti »fašistične nakane«, in da je nemudoma potrebno, da se ustanove v senatu in v parlamentu »budni odbori«, ki naj pazijo na kretanje desničarske skupine. Takoj torej vstanejo na parlamentarnih tleh »budni odbori«, ki jih je loža zaukazala v svoji seji koncem februarja. Sedanja vlada ima velika polnomočja in loža ve, da jo mora nadzirati od blizu, če hoče, da se bo delala njena politika in nobena druga.

Brat Bienvenue-Martin je dober framason in je za to tudi pokoren — perinde ac cadaver — do zadnje kaplje krvi. S tem je doprinešeno dokaz, da obstaja v državi nekajni ogromni stroj tihe, nevidne diktature, nevrden civilizirane države. Pri tem stroju sodelujejo v veliki meri poslanci in senatorji. Te ljudi je treba poznati. Čeravno je konvent Velikega Orijenta l. 1922 določil, da »je treba občutiti framasonerijo povsod, a videti se je ne sme nikjer, bomo razkrili

Fašistična „demokracija“ Mussolinijev „volivni plebiscit“

Pri terorju, ki je vladal in ob zakonih kot jih je uvedel fašizem, ni bilo drugače mogoče, kot da je „vsa Italija enodušno glasovala“ za režimske kandidate

Rim, 26. marca. b. Davi so se objavili delni rezultati fašističnega plebiscita po približnih računih. Glasovalo je nad 90 odst. Točni rezultati so se objavili samo iz 40 pokrajin. V teh pokrajinah je glasovalo 3.456.657 volivcev za fašistično državno listo. Da bi državni plebiscit izgledal resnejši, se poroča, da je v vseh 40 pokrajinah glasovalo proti državnim listam samo 3706 volivcev. V Rimu je glasoval Mussolini na volišču na trgu »Polje«. V njegovem spremstvu se je nahajal podtajnik fašistične stranke Starace, ki je glasoval istotam. V Neaplju je prišel na volišče italijanski perstolonaslednik princ Umberto, ki je tudi volil.

Zanimivo je, da se pomen tega fašističnega plebiscita poudarja zlasti na južnem Tirolskem in pa v Julijski pokrajini. Po fašističnih podatkih je na južnem Tirolskem glasovalo 92 odst. upravičenih volivcev. V triški pokrajini je glasovalo 75.704 volivcev, od tega 75.553 za državno listo, 139 pa proti. V reški pokrajini je glasovalo 90%, v goriški pa 88 odst. upravičenih volivcev. Od 400 poslancev, ki jih je delegiral v novo

zbornico veliki fašistični svet, je ena tretjina onih, ki doslej še niso bili člani zbornice. Med novimi poslanci se nahajata tudi sedanji italijanski poslanik v Londonu Grandi ter guverner Tripolisa, maršal Balbo, enako pa je delegiran v zbornico tudi bivši tajnik fašistične stranke Farinacci, ki je pred nekaj leti padel v nemilost pri Mussoliniju, a se je sedaj »popravil«. Turatti, ki je bil tudi dolga leta tajnik fašistične stranke in ki je sedaj deportiran, ne pride v novo zbornico. Nova zbornica se sestane 27. aprila letos. Člani zbornice nimajo imunitetne pravice. Fašistični volivni zakon iz leta 1928, na podlagi katerega je veliki fašistični svet delegiral l. 1929, kakor tudi sedaj v zbornico poslance, je izključil imuniteto. Vsak poslanec, ki krši strankino disciplino, bo izključen in izgubi mandat.

Rim, 26. marca. p. Oфициelni rezultat glasovanja je naslednji: od 10.432.536 volivcev je glasovalo 10.041.997, torej 95 odst. Od teh so se izjavili za 10.025.530, proti jih je bilo 15.265, neveljavnih pa je bilo 1.208 glasov.

— Med drugim poročajo, da je bila v Istri in puljskem okrožju udeležba skoro 100 odst. V nekaterih krajih je od 7 zjutraj pa do 9 glasovalo že vseh 100 odst. volivcev.

Volivni postopek v Italiji je sledeči: Strokovne organizacije predlagajo velikemu fašističnemu svetu kandidate, izmed katerih on izbere 400 kandidatov, ki jih predloži volivcem. Volivci stoje samo pred to izbero, da glasujejo v celoti za vso listo, ali pa jo odklonijo. Na volivne listke zapišejo »si« (da) ali »no« (ne). Listki so tako prozorni, da volivna komisija lahko skozi ovitke vidi, kdo je glasoval, kajti listki »si« nosijo barve državne trobojnice, med tem ko so listki »no« popolnoma beli. Pri zadnjih volitvah l. 1929 je s »si« bilo oddanih 3.673.000 glasov, proti pa 143.000. Samo po sebi se razume, da ni dovoljena nobena protiažgacija proti kandidatom, niso dovoljeni ne shodi in še celo je prepovedana vsaka tiskana beseda, ki ne bi bila v prilogi predloženim kandidatom.

Rim, 26. marca. b. 27. t. m. se sestane v palači Littorio direktorij fašistične stranke.

Pod vso Anglijo leže ogromne plasti petroleja

Anglija neodvisna od sveta

London, 26. marca. b. Vsa angleška javnost se veseli nad novimi odkritji angleških strokovnjakov, ki so dognali, da v vsej Angliji ležijo ogromni rudniki mineralnega olja. Plast, kjer se lahko pridobiva iz zemlje mineralno olje, se razprostira tež ve ozemlje britanskega otoka. Strokovnjaki so dognali, da so rudniki izredno bogati in da bo Anglija lahko dobavljala olje in derivate vsej angleški industriji, vojaštvu, letalstvu in da ga bo lahko celo še izvažala. Sedaj je nastala borba za lastni

štvo teh najdišč, ker jih hoče vlada dobiti v svoje roke, medtem ko lastniki močno nasprotujejo. — Vlada v vso naglico pripravila zakon, po katerem bodo vsa najdišča rudnikov prešla v državno last. Izkoriščanje rudnikov se bo tehnično lahko takoj pričelo. Posledice tega odkritja so se že pokazale na tržiščih. Vsa angleška javnost živahno in na široko komentira odkritje najnovejšega naravnega bogastva Velike Britanije.

Kraljeve častitke za Veliko noč

Belgrad, 26. marca. m. Zaradi nastopajočih velikonočnih praznikov je poslal Nj. Vel. kralj vojaštvu sledečo čestitko: »Ob priliki praznika Kristusovega vstajenja pošiljam svojim gg. častnikom in uradnikom, podčastnikom, kaplarjem in redovom svoje junaške vojske in mornarice, globoko prepričan, da bo vedno udano in častno izpolnjevala svoje dolžnosti napram dragi nam domovini, svoj pozdrav: Kristus je vstal, junaci. — Aleksander.«

Iz Španije

Madrid, 26. marca. c. Včeraj so se zopet po vsej Španiji vršile slovesne velikonočne procesije in to prvikrat v novi republiki. Vsi republikanski župani in republikanski višji uradniki so se polnoštevilno udeležili procesij.

Iz boljševiških ječ

Rim, 26. marca. b. Papež je sprejel v avdienco škofa Matulanisa in Gromskega, ki sta bila pred kratkim izpuščena iz sovjetske ječe. Matulanis je bil škof in apostolski administrator škofije v Leningradu, Gromski pa je bil apostolski administrator v Sibiriji.

Barthou na potovanju

Pariz, 26. marca. p. Francoski zunanji minister Barthou odpotuje jutri zjutraj v Bruselj, kjer se bo sestel z ministrskim predsednikom de Broquevilleom in zunanjim ministrom Hymansom. Vendar Barthou ne bo ostal dalj časa v Bruslju, ker se že ponoči vrne v Pariz.

Zopet „čiščenje“ v Rusiji

Moskva, 26. marca. p. Komisar za težko industrijo je odstavil od vodstva raznih velikih trustov 15 ravnateljev in inženjerjev. Odstavil jih je radi slabega vodstva. Takoj po odstavitvi pa je GPU vse odstavljene zaprla in bodo najbrže prišli še pred sodišče.

temu je napredoval, postal major, postal podpolkovnik in slednjič je bil odlikovan še s križcem častne legije. Bil je vedno komunistični borec in zelo delaven framason, vpisan pod št. 775 v pariških ložah. Kot takšen je tudi nekajkrat predaval v tajnih sejah lože o pacifizmu ter zahteval razorožitve Francije. Predaval je v loži »Phoebus« in je slednjič postal član masonskega stolnega kapitela »Filantropični poborniki«, od koder je bil poslan nad bivše bojevnike, da vrši med njimi pacifistično propagando in ustanavlja komunistične celice.

To je tisti polkovnik Charras, komunist in framason, ki se je sedaj razkrinkal kot vodja velike vojske tople, ki je imela svoj sedež v generalnem štabu ter prodajala in izdajala vojaške tajnosti boljševiškemu generalnemu štabu v Moskvi. — Komunizem, socializem, framasonstvo, to so bratje in sestre iste družine.

Razburjeni New York

Komunisti hoteli pognati v zrak vse železniške postaje

Stavke ne bo

Pariz, 26. marca. (a). Iz Newyorke poročajo, da je tamošnja policija mobilizirala vse svoje sile. Oblast je odkrila veliko komunistično zaroto. Komunisti so hoteli z dinamičnim pognati v zrak vse newyorške železniške postaje.

Po mestu in po predmestjih križarijo močni oddelki policije. Motorna kolesa so oborožena s streljanjem.

Včeraj so šoferji, ki stavkajo, zažgali po newyorških ulicah 20 avtomobilov, več svojih tovarišev pa, ki nočejo stavkati, so pretepli do krvi.

Newyorške oblasti obtožujejo komuniste, da izzivajo nered, predsednik newyorške občine pa trdi, da je neko podjetje avtomobiljev iz Čikaga poslalo v Newyork močno skupino tolovajev, da tu izzivajo nered.

Neki Myrth, šolski nadzornik iz Garyja (Indiana), trdi, da je prišel na sled komunistični zaroti, v katero so vpletene po njegovih trditvah tudi nekatere ugledne osebnosti, ki prihajajo pogosto v uradne stike s samim predsednikom Rooseveltom.

Večina uglednih listov teh odkritij g. Myrtha ne jemlje resno ter jih označuje za fantazije. Nekateri listi pa mislijo, da bi bilo za vsak slučaj le dobro uvesti preiskavo; v podkrepitev svoje sodbe navajajo to, da so nekateri izmed strokovnjakov, ki jih predsednik Roosevelt od časa do časa konsultira, znani po tem, da so dokaj ekstremnih političnih nazorov.

Washington, 26. marca. b. Nevarnost splošne stavke v Združenih državah je odstranjena s sporazumom, ki se je dosegel na konferenci med zastopniki delodajalcev in delojemalcev, katere so se udeležili tudi Roosevelt in general Johnson. Konferenca je trajala več ko 4 ure in je Roosevelt nekajkrat oestro posegel v debato.

Sporazum se je dosegel tako, da delodajalci priznajo delavcem pravice, da vpostavijo delavske sindikate in da velja delavska sindikalna zveza kot uradna institucija. »American Federation of Labour« bo v kratkem igrala važno vlogo v gospodarskem življenju Združenih držav. Delodajalci bodo na podlagi tega sporazuma v kratkem zaključili z delojemalci kolektivne pogodbe. Razen tega se ustanovi arbitražna komisija, ki bo po potrebi izdajala sklepe o tem, če ukrepi delodajalcev ogrožajo delavske interese.

Nnewyork, 26. marca. p. Štrajk taksišoferjev traja še dalje in prihaja stalno do spopadov s policijo. Danes so štrajkujoči šoferji napadli ter popolnoma razdejali 12 avtomobilov v gledališki četrti. Vsi poskusi newyorškega župana za pomiritev so bili doslej zaman.

Amerika in njeni upniki

Washington, 26. marca. p. V ameriški finančni politiki se pripravljajo velike izpremembe. Postavljeni bodo novi principi glede finančnih operacij z onimi dolžniškimi državami, ki niso v celoti zadostile svojim plačilnim obveznostim do Amerike. Po novem zakonu bo sploh vsak izvoz kapitala v kakršnikoli obliki v te države prepovedan. Praktično so sicer ti principi že v veljavi, kar dokazuje prepoved finančnega ministrstva, da se newyorške banke udeležijo holandskega posojila v Franciji, za kar so hotele že poslati zlato v Holandijo. Nadalje je bil glede dolgov dosežen sporazum s Finsko in bo ta sporazum še v teku meseca aprila predložen kongresu, ki bo ob tej priliki do bil od Roosevelta tudi nove predloge glede finančnih zvez z inozemstvom.

Ne razmišljajte! Odločite se!

Obdržite samo nogavice z gornjo varstveno znamko, ker samo one so zanesljive.

ta imena in njihov vpliv na politiko naše države.

V članku od naslednjega dne pa objavlja »Echo de Paris« prvi del parlamentarnega imenika članov lože. Med številnimi znanimi parlamentarci je brez dvoma najzanimivejšje ime brata Leona Bluma, voditelja francoskih socialistov, ki se greje med framasonskimi brati v loži »socialistična akcija« ter je s tem dokazal, da sta framasonstvo in socializem eni in isti pokret.

Svetovni prvaki v Ljubljani

Slavnostni večer ne čast norvežanskim smučarjem

Ljubljana, 26. marca.

Nocoj ob pol 8 so z gorenskim brzovlakom prispeeli v Ljubljano norveški prvaki-skakaleci, katerim je prisedila Ilirija na kolodvoru lep sprejem z godbo. Kako popularni so postali naenkrat ti norveški mojstri, nam najbolj jasno priča veličasten sprejem, katerega so bili deležni nocoj. Ze precej pred prihodom vlaka se je zbralo več tisoč ljudi, ki so došli največje smučarje sveta navdušeno pozdravili. Policija je jedva vzdrževala red, ker je hotel vsakdo videti junake zraka. Ko so se pojavili pri izhodu, je godba zaigrala, množica jim je pa vzklikala v pozdrav. Pred kolodvorom je najprej pozdravil goste predsednik SK Ilirije g. dr. Lapajne, ki jim je želel v imenu svojega kluba dobrodošlico. Izjavil je, da bodo klubovi člani stremeli za tem, da z Norvežani ramo

ob rami rušijo svetovne rekorde. V imenu ljubljanske občine je pozdravil norveške goste g. dr. Grassell, v imenu JZSZ pa njen tajnik g. Joso Gorec.

Nato je vojaška godba zaigrala norveško državno himno, ki so jo vsi Norvežani glasno peli. Nato se je začel pomikati sprej ob sviranju godbe in velikim navdušenjem in pozdravljanjem množice po Miklošičevi cesti. Tavčarjevi ulici, Tyrševi cesti do Zvezde, kjer je bil zabavni večer v veliki dvorani na čast gostom. Na čelu sprejoda je bila najprej naša državna zastava, nato ilirijanska, norveška in avstrijska.

Zabavni večer se je vršil ob sijajnem razpoloženju in navdušenju ter veliki udeležbi ljubljanskega občinstva, ki je v tako kratki dobi tako vzljubilo norveške skakalce kakor še nobenih drugih sportnikov.

Francoski bojovniki stopajo na politično plan

Sprejem pri predsedniku vlade

Pariz, 26. marca. AA. Havas poroča: »Le Journal« prinaša izjavo, ki jo je dal Doumergue delegaciji zveze bivših bojovnikov in vojnih žrtev, ki mu je predložila resolucijo, sprejeto na seji nacionalnega sveta zveze. Ta resolucija zahteva za bivše bojovnike integralno ohranitev pridobljenih pravic, žensko volilno pravico, razpust zbornice in nove volitve.

Doumergue se je zahvalil za obisk bivših bojovnikov in dejal, da je zmeraj želel izkazati priznanje tistim, ki so se toliko žrtvovali za domovino. Dalje je predsednik vlade pojasnil težavni položaj, ki ga je našel, ko je prevzel oblast. »Zagledal sem se pred nalogo,« je izjavil Doumergue, »da najdem 4 milijarde za pokritje proračunskega primanjuljaja. Vlada ni dotlej ničesar zahtevala od bivših bojovnikov. Ko bo pa končala račune in primerjala seznam dohodkov nad seznamom izdatkov

ter bi se pokazalo, da je razlika prevelika, vam bo vlada rekla: Ali hočete vi kaj storiti? Odgovorili boste lahko, kakor boste hoteli,« je zaključil Doumergue, »toda če boste rekli ne, se bom vrnil domov.

Nemiri po vsej Franciji

Pariz, 26. marca. c. Včerajšnje nedeljo je prišlo po vsej Franciji do velikih nemirov v raznih mestih. Po teh pretepih sklepajoč se zdaj javno loml premirje med strankami, ki je bilo sklenjeno z nastopom Doumerguove vlade. Do najhujših izgrezov je prišlo v Toulonu in v Toursu, kjer so socialisti in komunisti skupno napadali pristaše desničarskih strank. Tako so v Toulonu komunisti pretepli do krvi dva višja mornarska častnika. Tudi v Toursu je bilo mnogo ranjenih.

Dan pomorskih nesreč

Londo, 26. marca. TG. V zadnjih 24 urah se je danes dopoldne pripetila v Rokavskem zalivu že druga težka nesreča. Megla je ležala tako globoko nad morjem, da je ladja »Beantry« (600 ton) zadela ob 1800 tonsko ladjo »Cardita«. Sunek je bil tako strašen, da se je manjša ladja samo še nekoliko stresla, nato pa šla kot kamen na dno morja. Dozaj ni bilo mogoče ugotoviti, kako močna je bila posadka. »Cardita« je pobrala v večernih urah 4 človeška trupla, ki brez dvoma izvirajo od potopljene ladje.

Nesreča estonske ladje

London, 26. marca. (a). Včeraj je ležala nad angleškim prelivom gosta megla. Finski parnik »Bomarsund« je trčil ob estonsko ladjo »Stella«. Ladja se je kmalu nato pogreznila. 3 mornarji so bili pri tem ubiti. Grški parnik »Kistakis« je prav tako zaradi goste megle zadel na plitvino. Na njegove brezžične klice na pomoč, je prispele več rešilnih čolnov. Poveljnik grškega parnika pa je odklonil pomoč in davil je parnik zopet odrinil na visoko morje. Davil pa sta

trčila tovarni parnik »Cardita« in manjši parnik »Bantry«. Ta je kmalu nato postal plen valov.

Čeljushin

Moskva, 26. marca. TG. Danes so slišali SOS signale (klice na pomoč) od ledolomilca »Lipha«, ki se nahaja nedaleč od Vladivostoka na potu proti Petropavlovsku in dalje v Severno morje na pomoč »Čeljushinovi« posadki »Lipha« pravi, da je zadela na ledeno goro tako hudo, da ima ob desni strani veliko odprtino. Tudi stroji so toliko poškodovani, da ladje ni mogoče več voditi in da jo nosijo viharji neznanokam po morju. Iz Vladivostoka je odplul takoj drugi ledolomilec in so odletela tri ruska letala na pomoč poškodovani »Liphi«.

Od rta Vankaren so odletela danes tri ruska letala proti Schmidtovemu taborišču, a so naletela na strašne snežne viharje, ki so eno letalo treščili na tla, drugi dve pa sta z veliko težavo prilekli nazaj v svojo bazo. Ledolomilec »Krasin« je odpoval na svojo dolgo pot v Severno morje.

Nesreče po vsem svetu

Pri rušenju delavnice v bližini centralnega kolodvoru v Varšavi se je podrl nezavaran zid, ki je pokopal pod sabo 6 železničarjev in delavcev. Izpod ruševin so rešili 3 delavce žive, eden je mrtev, dva sta pa težko ranjena. V eni izmed velikih tekstilnih tvornic v Lodzu je ponoči sredi dela izbruhnil požar. Med delavstvom je nastala panika, ki je zahtevala več žrtev. 13 delavcev je bilo težko ranjenih ter prepeljanih v bolnišnico. Zaradi panike se je dvema delavcema znešalo ter sta stekla naravnost v ogenj, odkoder ju še niso dobili. Svak lastnika tovarne je tudi prišel v ogenj ter ga je zrušeni strop zdrobil pod seboj. Prihiteji gasilci niso mogli rešiti ničesar, temveč so samo lokalizirali ogenj, da se ni razširil na sosednje hiše.

Iz Tokia poročajo, da je pri požaru mesta Hakodate doslej 1556 smrtnih žrtev. Od 90 ujetnikov tamošnjih kaznilnic se jih je vrnilo v kaznilnico, oziroma javilo že 63. Nad mestom New Orleans je danes divjel silen vihar, ki je porušil 7 blokov hiš. Vse električne napeljave so bile prekinjene. Ravno tako so uničene telefonske in telegrafske žice, tako da ni bilo mogoče takoj zaprositi za pomoč. Doselej govore poročila o velikem številu ranjencev, število smrtnih žrtev pa še ni znano.

V Avstriji ne bo več splošnih volitev

Dunaj, 26. marca. AA. Včeraj je zvezni kancler dr. Dollfus govoril v Klosterneuburgu. Tekom svojih izjavanj je izjavil, da po novi ustavi v Avstriji ne bo več splošnih volitev.

To izjavo smatrajo politični krogi tako, da po nova ustava odpravila tudi volitve državnega predsednika. Zaradi tega bo nova ustava mnogo radikalnejša, kakor so prvotno mislili. Heimwehrovska časopisje zastopa mnenje, da vlada ne bo mogla rešiti važnega vprašanja predsedniških volitev brez sporazuma s Heimwehrom.

Heimwehr bo razpuščen?

Dunaj, 26. marca. k. Današnji »Weltblatt« piše, da se bodo v zvezi z objavo nove avstrijske ustave razpustile vse strankarske oboženo organizacije in se stopile pod enotnim vodstvom v enotno Vaterländische Front.

Seja senata

Belgrad, 26. marca. b. Na današnji dopoldanski seji senata se je pred prehodom na dnevni red sporčilo, da je imunitetni odbor predložil plenumu senata svoje poročilo glede zahteve pravosodnega ministra, da se senator dr. Ploj izroči sodišču.

Nato so bili sprejeti proračunski gradbenega, kmetijskega in trgovinskega ministrstva ter ministrstva za gozdove in rudnike. Jutri bo B. Jevtič govoril o zunanji politiki.

Poskušen atentat na Roosevelta

Washington, 26. marea. k. Danes je bil poskušen atentat na predsednika Roosevelta. Atentator je baje slaboumen in se zove Hayode in je 27 let star. Prišel je popolnoma neovirano v Belo hišo in tik pred Rooseveltovo sobo srečal gospo Rooseveltovo. Gospa ga je vprašala, kaj hoče, naker je rekel, da je prišel osebno prosit Roosevelta podporo. Gospa mu je odvrgnila, da naj napravi pismo prošnje in da jo naj preda uradnim potom. Hkrati je zaprosila blizu stojčega detektiva, da odpelje tega človeka s seboj. Roosevelt je šel pred nekaj dnevi odpovedal vse osebne straže v Beli hiši in ga je od tedaj naprej poleg vratarja stražil samo en detektiv.

V par ursticah

Iz Wilna poročajo: Boksaška tekma med estonsko reprezentanco, ki odide na budimpeštanske tekme za prvenstvo Evrope, in reprezentance mesta Wilna se je končala 10:6 v korist Estonce.

Zaradi kopičenja ledenih plošč na reki Dvini, je v severovzhodni Poljski prišlo do poudrjenj, ki so zajele več vasi in tudi mestce Dzisno, ki leži nedaleč od sovjetske meje. Prebivalstvo so morali evakuirati. Oblast je poslala pomoč.

Japonski parlament je sprejel zakonski predlog, po katerem se daje vladi pooblastilo, da zviša carino za 100%, ali pa da popolnoma prepove uvoz blaga v Japonsko iz onih držav, ki ovirajo s previsokimi carinami izvoz japonskega blaga.

V Mesini v Italiji je v kemičnem laboratoriju na vseučilišču nastala hujša eksplozija ob priliki eksperimentiranja. Profesor kemije Olivieri je bil hudo ranjen, njegov pomočnik dr. Irera pa lažje. Oba sta dobila tudi živčni napad.

Curib, 26. marca. b. »Börsen Nachrichten« poročajo iz Berlina, da je predsednik Reichsbanke ponovno opozoril na naravnost katastrofalno stanje Reichsbanke, katere zlata podlaga znaša samo še 250 milijonov mark. Vlado je opozoril, naj se ne spušta v nikakršne eksperimente v svrhu pobijanja brezposelnosti, ker banka nima nobenih sredstev za to na razpolago.

Sovjetska vlada je odločila, da pošlje v poljske luke rusko brodogojce. Poljska mornarica bo ta obisk vrnila še letos meseca maja.

Ponoči ob 11 je umrl don Marjan Kelava, konzistorijalni svetnik in generalni vikar mostarske škofije.

Po vesteh iz Moskve bi bila sovjetska Rusija pripravljena stopiti v Zvezo narodov pod temi pogoji: 1. Vse članice Zveze narodov priznajo sovjetsko Rusijo. 2. Vse države so v Zvezi narodov enakopravne. 3. Pri glasovanju se ukine načelo soglasnosti.

Zagrebaška vremenska napoved: Lahka oblačnost, toplo stalno vreme.

Dunajska vremenska napoved: Koroško in Štajersko: oblačno in naginjenje k padavinam.

Resolucije Glavne Zadrufne Zveze

Na seji Glavne zadrufne zveze v Belgradu dne 25. t. m. so bile sprejete te-le resolucije:

I.

Kongres Glavne zadrufne zveze ugotavlja, da so teško kmetijsko krizo v naši državi poslabšali ukrepi, ki so bili naperjeni proti kmetijskemu proizvajanju in zadrufništvu. Posledica tega je popolna neorganiziranost kmetijstva, ki ne more vedno zadovoljiti niti izozemskih, niti domačih trgov. Zato je kongres soglasno tega mnenja, da je za reševanje kmetijske krize treba nujno ukreiniti tole:

1. Izvršiti organizacijo načrtnega kmetijstva ter mu omogočiti sredstva za proizvajanje pod goji, katere more kmetijstvo danes prenašati. Vrstvo industrijskih proizvodov ne sme biti na škodo kmetovalcev-proizvajalcev, niti na škodo kmetovalcev-konsumentov.

2. Zadrufništvo je edina gospodarska organizacija, s katero je mogoče rešiti težko kmetijsko krizo.

3. Vse zadrufništvo mora biti deležno enakega ravnanja ter eno ne sme imeti predoravic na škodo drugega. Edinstvo je izraženo v Glavni zadrufni zvezi, a en zadrufni zakon naj omogoči nadaljni razvoj svobodnega zadrufništva.

4. Zadrufništvo mora biti deležno onih kreditov, katerih je deležna industrija in trgovina pri državnih in pooblaščenih denarnih zavodih.

5. Interesi države so istovetni z interesi kmetov. Od njihovega položaja je odvisna bodoča usoda države.

II.

1. Kmetijske zadrufne so združenja kmetov posebne vrste in pomenijo organizirano celoto kmetov-dolžnikov in kmetov-upnikov. Zato bi bilo potrebno z uredbo o zaščiti kmetov, katere je zaščitila posameznega kmeta, izvesti tudi kmetijske zadrufne od odredb te uredbe. To je temboj potrebno, ker vsa sredstva, ki jih imajo kmetijske zadrufne, ekoraj izključno izvirajo od samih kmetov ter vse izgube kmetijskih zadruf končno padajo zopet na samega kmeta.

2. Z ozirom na posebni značaj kreditnih zadruf je treba iz odst. 11 čl. 3 uredbe o zaščiti kmetov izvesti vse kreditne zadrufne od dolžnosti bonificiranja 2% za odplačilo dolgov, narejenih pred časom njihove zapadlosti, ker bi v nasprotnem slučaju izgube zadruf, ki bi nastale vsled bonifikacije 2%, morali nazadnje vendarle nositi sami kmetje-dolžniki, ki so člani zadrufe.

3. Ako se pa zadrufne ne bi oprostile dolžnosti zgoraj omenjenega bonificiranja, se naproša kraljevska vlada, da Glavni zadrufni zvezi da erdestev, iz katerih bi se v okrilju Glavne zadrufne zveze ustanovil fond za pokritje izgub zadruf, nastalih vsled bonificiranja za odplačila dolgov, ki so nastali pred časom njihove zapadlosti.

4. Sredstva, ki jih določa čl. 6 uredbe o zaščiti kmetijskih zadruf in njihovih zvez za ustanovitev sanacijskega fonda, ne morejo v zadostni meri služiti nameravanemu namenu. Zato je potrebno, da kraljevska vlada dobi način, kako naj v ta fond dotira iz državnih sredstev primerne prispevke, ki bi bili vsaj tako veliki, kakor prispevki same zadrufne organizacije.

III.

1. Različnost in neenakost zadrufne zakonodaje v naši državi nalaga najbolj perečo potrebo, da bi se s čim ožjim eodeovanjem z našim zadrufništvom sklenil enoten zakon o gospodarskih zadrufah, kateri naj našemu zadrufništvu omogoči nemoteno delovanje in svobodni razvoj.

2. Zaradi obrtnega zakona vnovič zahtevamo njegovo revizijo v tem smislu, naj se ozira na temeljne lastnosti zadrufe, ki je posebne vrste gospodarska oblika, katere ne teži za dobičkom; zato tudi ta zakon ne sme postopati z zadrufo kot s trgovskim podjetjem. Zadrufne je treba posebno osvoboditi varstva prisilnih trgovskih združenj, med drugim tudi zaradi nasprotujočih si interesov trgovcev in zadruf. Vse upravno postopanje, katero po sedanjem obrtnem zakonu opravljajo tudi za zadrufne prisilna trgovska združenja ter trgovske obrtne in industrijske zbornice, je ob reviziji tega zakona treba izročiti v področje zadrufništvu zvezam, katere so tudi stvarne in zakonite predstavnic zadruf. Glavna zadrufna zveza je na merodajna mesta že poslala svoje izdelane predloge za revizijo obrtnega zakona; ti predlogi so opravili minimum zahtev našega zadrufništva.

3. Zadrufne kot ustanove za medsebojno pomoč gospodarsko in socialno najšibkejših družabnih slojev imajo pravico, da se njihovo delovanje olajša z davčnimi, taksnimi in poštnimi olajšavami. Z zakonom o spremembah zakona o neposrednih davkih so za oprostitev zadruf od društvenega davka postavljeni taki pogoji, da skoro vse zadrufne prav lahko morejo za vedno izgubiti oprostitev od tega davka tudi ob najmanj strogi davčni praksi; saj je slučajna in nenameravana prodaja blaga kakemu nečlanu ali slučajna prodaja kakega predmeta, ki je v seznamu luksuznih predmetov, ima za posledico trajno izgubo davčne oprostitve. Ta položaj že sam na sebi zahteva spremembo, da se določbe zakona o neposrednih davkih soglase z vsebino in naravo zadrufnega delovanja.

MIRIM KRALJICA ČOKOLADE
Lepo in poceni darujete, če porabite za Vaša darila odlične in okusne Mirim izdelke
Pazite in zahtevajte izključno Mirim izdelke, pri katerih Vam je kvaliteta jamčena.

Utrinki
PO 84 LETIH
Ni vsakdanje, da bi za kakega pesnika bila nakazana nagrada šele po 84 letih. Zgodilo se je to pri Balzacu. Neka francoska literarna družba za svojo vsakoletno literarno nagrado ni dobila po njenem mnenju nobenega primerne živega pisatelja. Nakazala jo je torej Balzacovi hiši v Parizu, ki bo preurejena v Balzacov muzej.
Veliki francoski pesnik je umrl 1850 po ogromnem literarnem delovanju. Bil je star 51 let, pa je zapustil 50 knjig, o katerih pravi literarna zgodovina, da so nenadomesljljive vrednosti. Če bi napisal le Eugenie Grandet, bi mu bilo ohranjeno častno mesto v svetovni literaturi. Morda pa so močje, ki so nakazali sedaj denar za Balzacov muzej, hoteli s tem podastiti delo, ki je prepoznano do prave veljave.

SPOSTOVANJE PRETEKLOSTI

V Chalfont-Saint-Giles, v grofiji Bucks na Angleskem, je sredi glavne ceste ostanki drevesa, ki obkrožuje ovira promet. To debljo obkrožuje ovira promet, toda nihče se dosedaj ni prikel na misel, da bi ga odstranili, ker je po izročilu pod njim pesnik Milton napisal »Izgubljeni paradize«. Čisto blizu

4. Zakon o neposrednih davkih ima določbe, ki si med seboj nasprotujejo. Trije temeljni člani zakona o neposrednih davkih, ki govore o neobdavčevanju in o obdavčevanju zadruf, so: čl. 76, 84 in 86. — Medtem ko čl. 76 izrecno pravi: da so vse zadrufne in njihove zveze davka oproščene, ako ne razdeljuje dobička, ne izplačujejo tantiem ter se njihove rezerve nikdar ne morejo razdeliti; medtem ko se v čl. 84 določa, da pri zadrufah, katere del dobička ali ves dobiček po svojih pravih razdelje med člane v sorazmerju s kupovanjem, ta dobiček ne spada pod davke, če se na ta način deli; — pa istočasno čl. 86 pravi, da davke na dobiček podjetij, ki so obvezna račun javno polagati, plačajo od dobička zadrufe iz čl. 84 10%. — Ker davčni organi seveda ne poznajo vedno namenov zadrufništva, bi bilo potrebno in koristno, da bi minister financ o priliki z razpisom opozoril davčne oblasti na čl. 86, kateri ni jasno steliziran, da ni v protislovju čl. 76 in 84 in da se 10% davke ima razumeti samo za tiste zadrufne, katere nimajo pogojev iz čl. 76 in 84, s katerima go zadrufne oproščene davka.

5. Okrožni urad v Novem Sadu je razglasil, da morajo člani obrtnih proizvajalnih zadruf biti zavarovani pri Okrožnem uradu kot navadni delavci. Mi pa mislimo, da s proizvajalnimi zadrufami delavci postanejo lastni delodajalci, ker so istočasno delavci in delodajalci; niso pa več najeti delavci ter kot taki ne spadajo več pod predpise, ki veljajo za najete delavce. Minister za socialno politiko se je pridružil mnenju urada za zavarovanje delavcev. Tako tolmačenje je po našem mnenju napačno in zato prosimo, da se izda meritorna rešitev, ker to stvar različne uredbe različno tolmačijo. Člani takih zadruf so tudi zadrufniki in sicer s stvarnega in pravnega stališča. Zato jih je treba tudi za take smatrati ter ne za najete delavce.

6. V zakonu o spremembah taksnega zakona je določeno, da morajo denarni zavodi predlagati monopolizirane obračune. Zadrufne organizacije so od finančnega ministrstva prošile pojasnila, ali ti predpisi veljajo tudi za zadrufne. Ustno je v ministrstvu financ bilo povedano, da ta določila za zadrufne ne veljajo, pač pa posamezne davčne oblasti čisto drugače postopajo. Zato je nujno potrebno, da se o tem izda meritorna rešitev, da bi se zakon na ta način ne izvrševal tako različno.

Akcija lastnikov Blairovih posojil

Ljubljana, 26. marca.

Nocoj ob 6 se je pod predsedstvom dr. Šerka vršil v Zbornici za TOI sestanek domačih lastnikov Blairovih in Seligmanovega posojila.

Na sestanku je poročal g. dr. Stanislav Lapajne o korakih, ki so jih v svojo zaščito napravili v Belgradu pri raznih činiteljih, kakor pri finančnem ministru, Narodni banki, banki »Franco-Serbec« in druge ter povsod razložili, kako zelo so ogroženi in prikrajšani interesi domačih lastnikov v primeri z zunanjimi.

Po informacijah finančnega ministra je prišlo v našo državo za 11 milijonov dolarjev teh posojil. Država postopa popolnoma različno z izozemskimi porterji posojila in z domačimi. Za 5 milj. dolarjev pa je tudi prošelj za naknadno notifikacijo Blaira.

Dr. Lapajne je svoje poročilo takole zaključil: Tendenca finančnega ministrstva je, da se poslužuje glede svojih izozemskih dolgov raznih dogovorov, ki jih je naša država sklenila z izozemskimi upniki ali pa da se vsaj poslužuje principov reciprocitete oziroma retorizije.

Zato je korak finančnega ministrstva, da je po možnosti izenačilo domače porterje Blairovih obveznic s porterji notranjih posojil v sedanjih časih pozdraviti, ker uživajo notranji upniki večjo zaščito od zunanjih.

Pripomniti pa je, da se porterji Blairovih obveznic s perforacijo ne odpovedo nobenim pravicam, ki so označene na obveznicah, razen pravice prejemati izplačilo kuponov v dinarjih.

Odprto ostane tudi vprašanje ali mora naša država preračunavati dolar po zlaternemu kurzu, kot je navedeno na obveznicah ali po dnevnem kurzu. To vprašanje pa se more rešiti le na ta način, da vloži kak imetelj Blairovih obveznic tožbo pri rednem sodišču v Belgradu na izplačilo razlike med fiktivnim izplačilom in med zlato vrednostjo dolarja.

Zato je svetovati, da pustijo domači imetelji notrificiranih Blairovih obveznic iste parofiriti z oznako »Payable en dinars« in da podpišejo izjavo, glasom katere se dovoljijo z izplačilom kuponov in obveznic v dinarjih.

Belgrajske vesti

Ljubljana, 26. marca. AA G. ban dr. Drago Marušić je z današnjim dnevom zopet nastopil svoj delni letni odmor.

Belgrad, 26. marca. (a). Kmetijski minister je v soglasju z ministrskim svetom ustanovil pri kmetijski vzorni in kontrolni postaji v Zagrebu odsek za pridelovanje krme. V to svrhu je vzelo od min. za socialno politiko posestvo »Kalinovice« pri Zagrebu, kjer izdeluje šola narodnega zdravja iz Zagreba človeške serume, v najem za dobo 12 let.

Belgrad, 26. marca. m. V vseučiliški dvorani je bil danes občni zbor Glavne kmetijske nabavljalne zadrufe. Iz poročila, ki je bilo podano na občnem zboru, posnemamo, da ima sedaj Glavna kmetijska nabavljalna zadruga včlanjenih 1155 zadruf.

je hišica, v kateri je Milton stanoval in ki so jo spreminili v Miltonov muzej. Ze večkrat je prišlo v razpravo, da bi debljo, ki tako obkrožuje ovira promet, vendarle premaknili kam drugam z glavne ceste, pa je vedno emagalo sploštotovanje pred zgodovino. Če morajo vozniki na mestu napraviti ovirne, nič ne de. Pri tem lahko razmišljajo o zgodovini in o možeh, ki so jo ustvarjali.

NOBILE KOT RESITELJ?

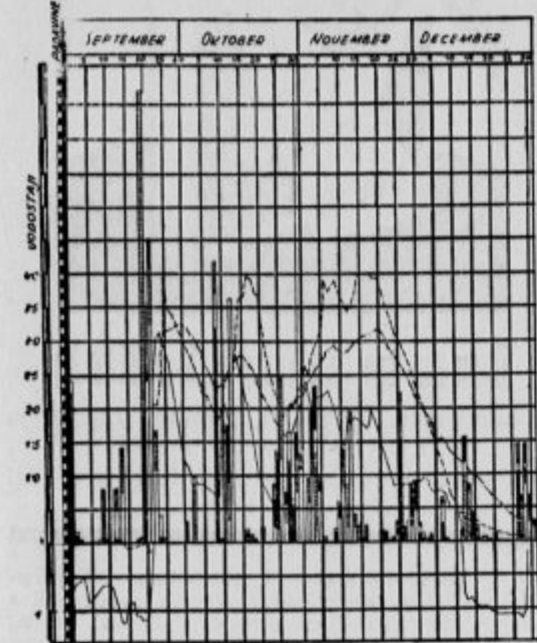
Brodotolmci »Čeljuskin« so že vedno na tedu. Rusi se seveda intenzivno trudijo, kako bi rešili nad 90 ljudi, ki jih viharji tirajo proti severu. Kakor znano, je general Nobile, znan izza ponesrečene zrakoplova »Italia« na severni tečaj 1928, že nekaj let instruktor sovjetskih zračnih sil. V sedanjih nesreči baje svetuje, naj bi se ponesrečencem pohitelo na pomoč z zrakoplovom.

Pol iz Moskve do Wranglovega otoka, kjer se nahajajo ponesrečenci, je dolga, a zopet ne tako dolga, da ne bi kazalo poskusiti tudi tega sredstva. Bilo bi vsakakor lepo, ko bi se Nobile posrečel pokus; s tem bi izmil vsaj iz sebe madež, ki mislija, da ga morejo videti na njem listi, ki so poznavalci katastrofe iz leta 1928.

Ing. Hočevar:

Povodnji na Ljubljanskem Barju in kraških poljih

Izredne padavine v maju in septembru 1933 so povzročile obsežne povodnji, prizadeti pa so bili predvsem Ljubljansko Barje in vsa kraška polja. Grafikon nam nazorno kaže letno razdelitev padavin in vodostajev za kraje Vrhniko, Planino in Cerknico. Radi boljšega pregleda je priložena tabela padavin in vodostajev od 20. sept. do 1. okt. 1933.

Iz grafikona in tabele je razvidno, da je 21. sept. torej takoj drugi dan po močnih nalivih, narasla Ljubljanska v Ljubljani za 47 cm, na Vrhniko 65 cm, na Planinskem polju 1.75 m, na Cerkniskem polju pa za 60 cm, povzročeno po katastrofalni vodi Cerknice, ki je tekom nekaj ur pridrdela na Cerknisko polje in odvajala po približni centvi 100 m³ na sek. (normalne visoke vode 60 m³ na sek.).

Dne 22. sept. je narasla Ljubljanska v Ljubljani za 1.04 m, na Vrhniko pa za 2.85 m ali skupno 3.50 m. Ta nenadni narast so povzročili predvsem hudourniki, ki dotekajo na Barje in to: Iška, Gradaševca s pritoki, Zelmljišca, Borovnišca, Podlipišca in Tunjica. Ti hudourniki so zajezili odtok Ljubljance in povzročili, da je Ljubljanka pri Vrhniku tako visoko narasla, kar je pri malem padcu Ljubljance umevno, pa tudi je ostala voda v strugi, dočim je bilo Barje že poplavljenno. Šele v drugi vrsti pride v poštev odtok samo s Planinskega polja, ne pa še odtok s Cerkniskega polja. Vode s Planinskega in Cerkniskega polja torej niso mogle povzročiti naglega narasta Ljubljance pri Vrhniku, temveč vode, ki odteka iz območja Logateca, St. Jošta in bližnjega vmesnega kraškega hribovja, ki imajo veliko bližje pot do Ljubljanice.

Ta dan je voda narasla na Cerkniskem polju samo za 50 cm, na Planinskem polju pa za 70 cm.

Dne 23. sept. se že pokaže vpliv odtoka z obeh kraških polj, posebno pri Vrhniku, kjer je Ljubljanka ponovno narasla za 65 cm, na Vrhniko pa samo 27 cm. Voda se je namreč že drugi dan razlila po obširnem Barju, pa ni mogla reagirati na pravilno vodno stanje na vodomeru (pri Vrhniku je ostala visoka voda še v strugi).

Na ta dan je narasla voda na Cerkniskem polju za 1.15 m, povzročeno že po od-

tokih iz oddaljenega Snežiskega gorovja, Prezida, Loškega potoka, Bloške planote in Loške doline. Nasprotno sliko pa imamo na Planinskem polju, kjer je narasla voda samo za 35 cm.

Istega dne je pričela nenadoma naraščati voda v Loški dolini, kjer je dosegla na vodomeru pri Golobini že višino 6.90 m.

Dne 24. sept. je bilo najvišje vodno stanje samo na Barju. Pri Ljubljani je še narasla za 33 cm, na Vrhniko pa samo 15 cm, dočim je voda na Loškem, Cerkniskem in Planinskem polju še vedno naraščala.

Maksimi so nastopili na Loškem polju 26. sept. z najvišjim vodostajem pri Golobini 9.20 m, na Cerkniskem polju pa šele 28. sept. z najvišjim vodostajem 3.22 m na vodomeru Vodonos in je ostala na isti višini štiri dni ter je šele 2 okt. pričela prav počasi upadati.

Na Planinskem polju beležimo najvišji vodostaj 4.82 m tudi 26. sept. in šele 27. sept. je voda pričela upadati.

Tudi v Mostah je nastopil maksimum že 24. sept.

Ti slučajni so jasni dokazi, da povodnji na Barju ne povzročajo kraške vode iz Notranjskih kraških polj. Sicer bi moral nastopiti maksimum poplave na Barju šele 27. ali celo 28. sept.

Na Barju je bilo pri jesenski povodnji približno 12.000 ha pod vodo.

Da ta dejstva še bolj podkrepim in da bo še bolj jasno, kateri faktorji so vzrok povodnji na Barju, navajam še račune visokih voda glavnih pritokov Ljubljance brez glavnih kraških voda.

Množino visoke vode Ljubljance so izračunali na 378 m³ na sek., kar služi tudi za podlago regulacije Ljubljance in Gruberjevega prekopa. Sicer so pridejali temu računju za vsako sigurnost še 25%, kar bi dalo skupno okroglo 470 m³ na sek., pozneje pa so zopet znižali to množino na 400 m³ na sek. Š to maksimalno vodno množino pa ne smemo računati, ker je bil že prvotni račun pogrešno kalkuliran in sicer na podlagi do sedaj najvišjega vodnega stanja na Ljubljani + 2.313 m iz l. 1851, ko je bila do sedaj največja vodna katastrofa. Pri tem računju pa niso upoštevali, da je zaostala na Barju ogromna množina vode, katere niso prevzeli v račun za visoke vode. Visoka voda je dosegla višinsko koto 290.56 m in je stala povprečno 2.50 m visoko na površini 14.000 ha. Na vsej površini se je nabralo na Barju 350 milj. m³ vode.

In tega računa za visoke vode se še danes držijo z vso trdovratnostjo, ne da bi poskusili izračunati pravilno množino za visoke vode. Ne bi se smelo tako lahkomišno igrati s poljubnimi številkami, ako gre za tako važno zadevo.

Ne pomaga nam nič, če še s tako vneto študiramo zgodovino o Barju, ako si ne zažrtamo programa, kaj naj se izvede na Barju, sestaviti torej program za bodočnost Barja.

Septemb.	Snežnik pad. vod. m/m	Cerknica pad. vod. m/m	Planina pad. vod. m/m	Vrhnika pad. vod. m/m	Ljubljana pad. vod. m/m
20	43 ⁵	134 ⁷	134 ² 0 ¹⁸	39 ⁰ -1 ¹⁵	40 ⁵ -1 ⁸⁶
21	98 ⁵	48 ⁴ 0 ⁶⁰	71 ⁴ 1 ⁷⁵	49 ⁴ -0 ⁵⁰	55 ¹ 1 ²⁹
22	105 ⁴ 3 ⁷⁰	65 ¹ 1 ¹⁰	80 ⁷ 3 ⁴⁵	98 ⁵ +2 ⁸⁵	128 ⁵ -0 ³⁵
23	37 ² 6 ⁹⁰	31 ² 1 ²⁵	31 ⁶ 3 ⁹⁰	35 ⁴ 3 ⁹⁰	42 ⁵ -0 ⁰⁸
24	2 ¹ 8 ⁵⁰	8 ¹ 3 ⁵⁸	1 ² 3 ⁷⁵	1 ⁶ 3 ¹⁵	1 ⁵ +0 ²⁵
25	8 ⁹⁵ 0 ⁵	3 ¹⁴ 1 ⁶	4 ⁵⁰ 1 ²	3 ⁹⁰ 0 ²	+0 ⁰²
26	3 ²⁸	3 ¹⁵	4 ⁸²	2 ⁷⁰	-0 ⁸⁰
27	9 ⁰⁵	3 ¹⁸	4 ⁷⁸	2 ³⁵	-0 ⁵⁸
28	8 ⁸⁶	3 ²²	4 ⁷⁰	2 ⁰⁵	-0 ⁸⁴
29	8 ³⁰	3 ²²	4 ⁵⁰	1 ⁷⁰	-1 ¹⁴
30	7 ⁷⁰	3 ²²	4 ⁴⁴	1 ³⁰	0 ⁴ -1 ⁴⁵
1. okt.	7 ⁶⁰	3 ²⁰	4 ¹²	1 ¹⁵	0 ² -1 ⁵⁰

Dva umora pred celjskimi sodniki

Celje, 26. marca.

Prva se je zagovarjala danes pred velikim senatom celjskega okrožnega sodišča 24 letna Gradišnikova. Državno tožilstvo je proti njej vložilo obtožbo, ker je dne 8. novembra 1933 v Dravogradu svojega, 16 dni starega sinčka Stanka vrgla v Dravo in s tem zakrivila zločinost zoper življenje in telo po § 167 odst. 1. k. z. V obrazložitvi pravi obtožnica, da je obdolženka porodila v celjski bolnišnici dne 22. oktobra 1933 sinčka, ki je bil krščen na ime Stanko. Dne 4. novembra 1933 je zapustila s fantkom bolnišnico in odšla na Zg. Ponikvo. Dne 8. novembra 1933 je odšla v Dravograd. Tu pa po lastnem zatrdu ni smela v hišo, vsled česar je zopet odšla z otrokom naprej. Ko je prišla na most v Dravogradu, je vrgla otroka v reko. Obtožnica svoje dejanje priznava in se zagovarja, da je storila to dejanje, ker ni mogla z otrokom nikamor in ker jo je tudi mačeha lastne matere spodbila od hiše.

Po govoru drž. tožilca in zagovornika se je podal senat k posvetovanju in nato razglasil sodbo. Gradišnikova je kriva zločina in je bila po § 167 odst. 1. k. z. obsojena na tri leta robije.

V drugem slučaju je sedela na zatožni klopi še ne 26 letna Kelhar Kristina iz Križ pri Podstredi, ker je v Križah na okruten način usmrtila svojega moža Kelharja Jožeta s tem, da mu je prizadejala s sekiro in palico na glavi za levim uhljem na desni strani vrata in na levi podlehiti težke telesne poškodbe, od katerih je bila poškodba na vratu smrtonosna in je poškodovani dne 28. decembra 1933 v bolnišnici v Krškem umrl.

Dne 23. decembra 1933 sta šla zakonca Kelhar k počitku in je Kelhar Jože kmalu zaspal. Ona je najprej odnesla iz spalnice svojega fantka in ga dala svoji materi v sosedno sobo, nato pa je iz skupne postelje vzela še hčerko in jo dala v drugo posteljo. Nato je vzela sekiro v veži in stopila k moževi postelji. Tu je zamahnila s sekiro po njegovi glavi, nato pa še enkrat. Ko se je hudo ranjeni mož hotel dvigniti, je s sekiro še enkrat zamahnila in mu s tem zamahljajem prizadejala na levi roki hudo poškodbo. Z ranjenca je potegnila ob-

dolženka odejo in ga pustila ležati napol oblečenega brez vsake nege. Zaklenila ga je v sobo in prišla drugo jutro k njemu ter ga pretepala s palico. S palico je šla nad moža tisti dan še enkrat in je udrihala pač, kakor je naneslo. Ker so bila vrata zaklenjena, je Kelhar kljub hudim poškodbam zbral vse svoje moči, se zavlekel k oknu, ga odprl, se spustil skozi in se z velikimi težavami v spodnjem oblačilu privlekel do bližnje sosednje Urlepove Marije, kjer so mu dali zasilno ležišče. Bil je tako zdelan, da ga pri sosedovih niso takoj spoznali in so ga spoznali šele pozneje po glasu, ko je pripovedoval, kako ga je ponoči s sekiro napadla žena in ga poškodovala. Pripovedoval je, da je prišla obdolženka še naslednje jutro k njemu v sobo, ga vprašala ali želi zajtrkovati. Ko je to potrdil, ga je začela pretepati s palico po glavi, isto je storila tudi opoldne. Zvečer istega dne je pripomnila, da ga bo še enkrat, ako ne bo medtem erknil. Kelhar Jože je bil prepeljan v bolnišnico v Krškem, kjer pa je dne 28. decembra 1933 umrl.

Pri današnji razpravi je obdolženka med izpraševanjem, ves čas jokajoč, praznala svoje dejanje, češ, da ni imela namena moža usmrtiti. Po zaslišanju 5 prič, ki so v glavnem potrdile zgoraj navedena dejstva ter po govoru drž. tožilca in zagovornika, je senat razglasil sodbo. Kelharjeva je bila za svoje dejanje obsojena na 20 let robije.

Cerknica

Pasijon. Lepo število dramatičnih predstav je bilo vzprizorenih na našem odru v hranilnični dvorani, vedno je bilo dosti zanimanja zanje, toda toliko kakor za Pasijon še nikdar. Saj so bile vstopnice za prvi predstavi do malega že v predprodaji razprodane. Kljub slabemu vremenu so prišli na Pasijon celo iz oddaljenih Blok in Sv. Vida, da ne govorimo o onih iz Žirovnice, Grahovega, Begunj, Unca in Rakeka. Ker je popraževanje za vstopnice že sedaj veliko, priporočamo zlasti za oddaljene kraje, da jih pisмено naroče. Predstavi bosta še na veliki četrtki ob 19 in na veliki ponedeljek ob 15. Zlasti za to predstavo naj zainteresirani oddaljenih krajev vstopnice rezervirajo v trgovini Lovko v Cerknici. Zadnja predstava bo na belo nočelo.

Novoga dela iščem! Ali Vam lahko pomagam?

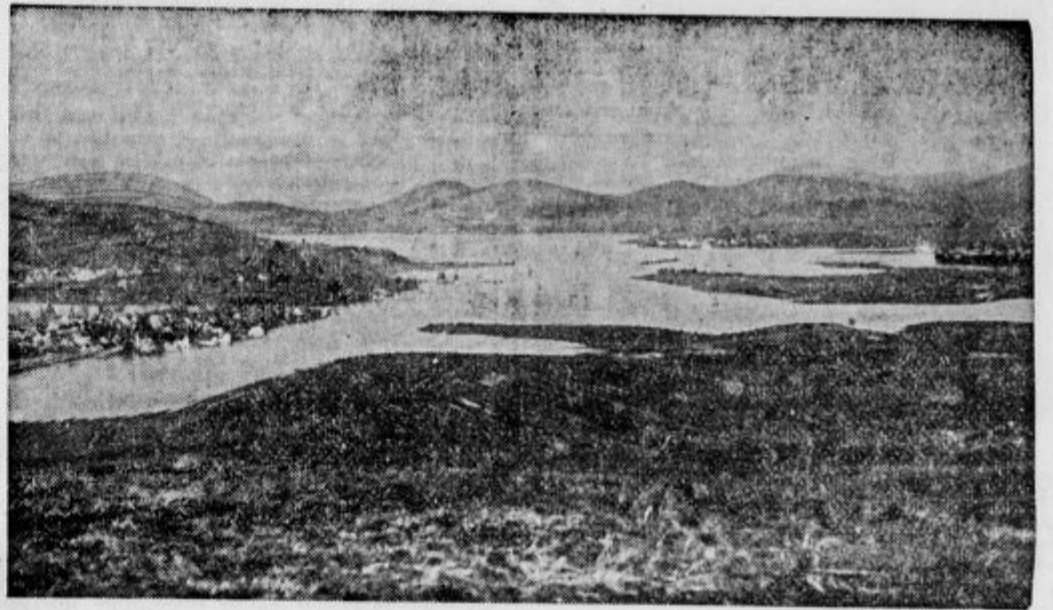
Kadar se lotite velikega pospravlila, mislite name! Jaz sem prava moč za umivanje oken. Jaz umijem okna da se svetijo kakor zrcalo... in utrem pot svetlobi v Vaše stanovanje! In nikdar ne ostanete za menoj praški ali brazgotine — tako oprezno čistim vse!

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

Loška dolina - še vedno jezero

Pogled iz Kuclja pri Kozarščah proti Danam

Stari trg, 24. marca.

Deževje v zadnjih 14 dneh je povzročilo v tukajšnji dolini katastrofalno povodenj. Odpri so se neznani bruhalniki, ki so bruhali iz tal po več metrov visoke curke, nedolžni potočki so na mah postali hudourniki, požiralniki so spriči tolike množine vode odvedovali, vode so se zgrinjavle v eno samo jezero.

Glavno vodovlje prihaja od pobočja Snežiskega gorovja in iz vnožja Rane gore kot močan Obrh, ki takoj v pričetku goni mlino in

Del Kozaršč z šmarato

žage. Ta dva dotoka sta glavna in najmočnejša, vendar Mali Obrh v veliki suši usahne. Ta voda ima pri Danah toliko večjih in manjših ponorov, da sproti ponikne; male povodnji, ki nastopajo po večjih množinah padavin, odtečejo v nekaj dneh. Trajanje večjih povodnji je različno, odvisno od padavin. Dolina se napolni v 72 urah, srednja globočina vode meri 3.8 m, vsa množina vode pri 690 ha poplavljenega ozemlja meri 26 in pol milij. m³, za odtok rabi 18 dni. Vzrok, da se vode ne morejo hitro odtekati, je, da so podzemse struge zožene in ponori zasuti.

Radi vsakoletnih povodnj Loškega polja se je prebivalstvo večkrat obračalo na merodajne oblasti za pomoč pri pospešitvi odtoka visokih voda.

Po katastrofalni povodnji l. 1872 se je občina večkrat obrnila na dež. vlado s prošnjo za najnuj potrebno melioracijo Loške doline. Uspela je v toliko, da je dež. vlada odobrila manjše kredite, s katerimi so bila krita raziskovanja. Dognali so, da prične glavni ponor — Golobina — delovati šele pri višjem stanju vode, ko je dolina že poplavljena. Zivahejša akcija se je pričela l. 1880, ko se je ustanovila vodna druga. Predsednik je bil J. pl. Oberaigner, ravnatelj graščinskih gozdov v Snežniku. Kot načelnik si je mnogo prizadeval dognati, na kakšen način bi se dal pospešiti odtok in s tem omiliti povodnji. Do izvršitve odvajalnih del je prišlo šele po l. 1900, ko je bil župan Anton Ponudca. Po tem letu so bila opazovanja od Borovnice do Starega trga končana, načrti so bili predloženi dež. vladi in ta jim je zagotovila podporo. Leta 1902 so se pričela dela za odvajanje vode iz Loške doline, ki so se vršila v presledkih do leta 1910.

Nova naprava je pokazala velike koristi: voda je v veliko krajšem času odtekla, odtočne razmere so se zboljšale. To je bilo vse, kar se je

do sedaj storilo za omiljenje povodnji. Vsled novih povodnji pa so se požiralniki zopet za masili.

Od hude povodnji l. 1925 se je starotrska občina zopet začela brigati za odvajalna dela in se zavzemala v prvi vrsti — poleg vodovoda — da se čimprej izvede očiščenje in razširitev požiralnikov. Načrte je že izdelal hidrotehnični odsek banske uprave.

Slične povodnji kakor ta so nas obiskale v 10 mesecih petkrat. Dvakrat smo sodili, trikrat sejali, vedno je vse postalo žrtev vode. Ljudstvo obupano zrcv prihodnost, preti mu lakota. Zato naj se oblasti zganajo in s potrebnim kreditom pripomorejo, da se v najkrajšem času prične dela za melioracijo naše doline.

Najhujše pa je to, da ljudstvo ne bo imelo spomladi dati kaj v zemljo, pri mnogih pa niti v usta.

† 91letni Jurij Gregorc

Novo mesto, 25. marca.

Davi ob 4 je po daljšem trpljenju za vedno zaprl svoje oči v Pugljevih ulici št. 1 stanujoči mož, ki sicer ni zavzemal kakih visokih in odličnih mest, a ga je kljub temu poznalo vse mesto kot vzornega, plemenitega moža, ki je vedno in povsod storil vse, kar je kot prepričan katoličan in zaveden Slovenec le mogel storiti.

Gospod Jurij Gregorc je bil rojen 2. aprila l. 1843 v Senčurju na Gorenskem. Komaj 12 let star se je šel učiti dežnikarske obrti v Ljubljano in ostal pri znani dežnikarski tvrdki Mikuš za pomočnika do leta 1873. Istega leta se je preselil v Novo mesto, kjer je pričel izvrševati svojo obrt kot samostojen mojster. Tu je ostal do danes. V Novem mestu se je tudi oženil e hčerko iz ugledne Silvestrove rodovine iz Vipave. Svoje otroke, ki mu jih je Bog dal šest, od katerih sta dva umrla, je odgojil pošteno in krščansko in jih preskrbel, kakor jih more preskrbeti le pošten in dober oče.

Težko ga je zadel udarec, ko mu je l. 1913 umrla njegova žena Marija, pet let nato sin France, ki je bil izučben dežnikarske obrti, a čez dve leti sin Jože, absolvirani jurist. Vendar je možko prebolel udarce nemile usode in molil in delal. Gospod Gregorc je bil tudi dolgoletni naročnik »Slovenca«, ki ga kljub temu, da so mu oči močno opešale ni odpovedal, ampak mu ga je glasno čitala njegova služkinja.

Pokojnik je bil dolgo vrsto let član ljubljanskega Kat. društva rok. pomočnikov ter ustanovni in častni član Kat. društva rok. pom. v Novem mestu.

Danes popoldne ob 4 ga bomo spremili na njegovi zadnji poti ter se poslovili od njega za vedno. Saj nam je bil vsem ljub, ker si je s svojo šegavostjo in humorjem znal osvojiti srca vseh, ki so imeli priliko priti z njim v dotiko Blagi pokojnik nam bo ostal trajno v lepem spominu. Zalujočim ostalim pa naše iskreno sožalje!

— Pri nagnjenju k maščobi, protinu sladkosti izboljšuje naravna »Franz-Josefova« gredica delovanje želodca in črevesa in trauo pospeši prebavo.

Liublanske vesti:

Elektrotehnični obrtniki zahtevajo

Ljubljana, 26. marca.
 Ljubljanski elektrotehnični obrtniki nam sporočajo:
 Obrtniški stan, ki je eno največjih jamstev razvoja narodnega gospodarstva, v mnogočem jedro gospodarske osamosvojitve države in narodova davčna moč, previjlja težke čase. Naši obrtniki, ki so z intenzivnim delom postali močtri svoje vede in ki so dolgo dobo v borbi z duhom tuje tehniške sile orali ledino slovenskega obrtništvaja, dobivajo iz dneva v dan čim več nadomestitev in v mnogih panogah se že kaže pomanjkanje njihove eksistence. Na eni strani se valed pomanjkanja voditeljskih mest in obratovodij pred obrtnika postavljajo znanstveniki-inženjerji, da bi si zagotovili obstanek po dolgem studiju, na drugi strani pa razna močna podjetja v lastnih režijah izvršujejo dela obrtnikov, kateri tako postajajo nepotrebni.

Posebno poglavje v tem boju za obstanek pomeni borba med elektrotehničnimi obrtniki in mestnim električnim podjetjem v Ljubljani. Jasno

je, da obrtniki ne morejo konkurirati avtoritativnemu mestnemu podjetju in je samo vprašanje, kdaj bo stan električnih obrtnikov popolnoma obubožal, če merodajni faktorji ne bodo uvideli nepravlega postopanja in podprli obrtniškega stana. Obrtniki, ki so zaupljivi davkoplačevalci mestu Ljubljani, kateri vzgajajo ves naraščaj in zaposlujejo izučene moči, so se zavzeli za svoje pravice in povedali zahteve v mestnem svetu. Zahtevali so, naj mestno električno podjetje analogno drugim občinam v državi opusti izvrševanje hišnih instalacij na račun privatnih strank, kajti z obrtnikom propada davkoplačevalec mestne občine, propada legalno strokovno osebje in naraščaj. Mestno električno podjetje in mestna občina, ki ima mnogo potrebnih drugih delovnih prilož, ki jih kot gospodarsko močnejše zmore, naj ne pusti, da ta dela izvršujejo tuje firme in naj se ne bori za delo s svojimi davkoplačevalci. Prepričani smo, da bodo električni obrtniki dosegli razumevanje na vseh mestih in da bodo svoje upravičene zahteve čim prej uveljavili.

Obrtniki.

Poljski poslanik v Ljubljani

Danes pride v Ljubljano poljski poslanik in minister gospod Vladislav Schwarzburg-Günther na proslavo godu maršala poljske republike, Jožefa Piłsudskega, ki se bo vršila zvečer

Pregarc, Vdovič, Schweiger, Naglič Marija, Zagar, Kosič, Klepec, Zupanc, Curk, Kobal, Bajželj, dr. Čampa, Skok, Grünfeld, v nadzorstvo pa: Štrukelj, Vlahovič, Ivanc, dr. Vrščaj, Medved.

- ☉ **Težave tramvaja.** Vsako nedeljo je naval izletnikov v Št. Vid tako velik, da ga tramvaj komaj zmaguje. Zlasti v večernih urah se je izkazalo, da bi bilo na vsak način potrebno večje število voz. Nekaj rezervnih voz naš tramvaj sicer ima, ne more pa jih postaviti na sentviško progo, ker bi bilo izogibanje nemožne. Med sišenskim in sentviškim delom proge manjka namreč kretnica. Sedaj se je vodstvo tramvaja odločilo, da tako kretnico zgradi, potreben pa je za to primeren kos zemljišča ob cesti. Maloželjska družba je tako zemljišče že odkupila in se bo kretnica v kratkem zgradila. Potem bodo ob nedeljah in praznikih vozili tramvajski vozovi v Št. Vid vsakih šest minut drug za drugim, tako, kot vozijo sedaj v Siško. — Zadnje nedeljo prouet v Št. Vid ni bil tako velik, kakor običajno vsako nedeljo, pač zato ne, ker je mnogo ljudi odpotovalo v Planico k smuškim tekmam, drugi pa zopet štedijo denarje za izlete ob velikonočnih praznikih.
- ☉ **Podpornemu društvu za gluhotom mladiño** je poklonil g. dr. Hugo Baumgarten iz Trbovelj kot honorar za operacijo željosti po dr. Savi Pircu znesek 500 Din. Za ta velikodušni dar se društvo najtopleje zahvaljuje.

Mariborske vesti:

Materi

Maribor, 26. marca.
 V Mladinskem domu v Cvetlični ulici se je vršila v nedeljo na Marijin praznik s pričetkom ob 5 popoldne veličastna proslava Materinskega dneva. Dvorana je bila nabito polna ljudi vseh slojev — od delavca in obrtnika do izobraženca. Spored proslave, ki ga je pripravil neumorni prosvetni delavec v predmestni frančiškanski župniji p. Pavla Potočnika navzlic svoji težki bolezni, pa tudi ves potek je bil v znaku velikega spoštovanja in globoke pietete do slovenske matere. Dvoje viškov je bilo v sporedu: priredna slavnostna beseda, ki jo je govoril mesto še vedno bolanega p. Pavla Potočnika župnik predmestne župnije Matere Miloeti konzistorijalni svetnik p. Valerijan

Zahtevajte Gaglova vrtna semena!

- ☉ **Nesreča v šoli.** Včeraj je v šoli na Prulah padel 13-letni dijak Ladišlav Stibrič iz Fužin pri Dobrunjah na sekuro ter se močno obubožal na levi roki. Moral je v bolnišnico.
- ☉ **Predice,** ki ročno predejo in stanujejo v Ljubljani ali v neposredni bližini, naj javijo svoj naslov Državnemu osrednjemu zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani.
- ☉ **Bridka usoda starosti.** V Ljubljani živi v veliki bedi 85 letni starček, bivši trgovec, ki je v svetovni vojni zgubil vse premoženje. Obrata se s prošnjo zlasti na gg. trgovce in usmiljene ljudi, da bi se ga nekolično spomnili in mu priskočili na pomoč za velikonočne praznike. Starček se pripravlja zlasti za obleko in perilo ter želi vsem blagim srcem vesele velikonočne praznike. Darila sprejme uprava »Slovenca« v Ljubljani.
- ☉ **Srajce** modne in sportne, kravate, naramnice, žepne robce, rokavice in nogavice, kupite najbolje pri Miloš Karničnik, Stari trg 8.
- ☉ **Za velikonočne praznike** kupite praške šunke samo pri staroznani delikatessi Janc, židovska.

Kdaj začno delati v Ljubljani

Ljubljana, 26. marca.
 Občinstvu so znane težave, ki so bile letos z nadaljevanjem regulacije Ljubljano. Končno sta finančno in notranje ministrstvo le podpisala vse potrebne kredite in akte. Terenska eekcija za regulacijo Ljubljane, ki bo letos vršila v lastni režiji dela med trimostjem in čevljarskim mostom, prične z delom takoj, ko pridejo iz Belgrada vsi spisi z ministrskim podpisom. Dosedaj ni bil najet še noben delavec, ker pač še niso otvorjeni krediti. Računajo, da se to zgodi že ta teden in da dospo tudi vsi spisi, nakar se prično dela morda že prihodnji teden.

Odobrena pa je že licitacija za dobavo materijala, potrebne za regulacijo. Te licitacije se je udeležilo več tvrdk in so izlicitirali dobavo Alpeko, Dukič, Zupančič (gramoz), Mizarska zadruga (les) itd. Ker se je cement podražil tudi terenski sekciji ne bo mogoče izvršiti regulacije ceneje kakor bi jo zasebne tvrdke, in letos ni računati s kakšnim prihrankom pri proračunanem znesku.

ŠE NA VELIKI PETEK

dopoldan prinešene obleke v kemično čiščenje, barvanje, plisiranje, pranje in svetličenje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna

JOS. REICH

Danes se zahteva kvaliteta.

Kvaliteta na višku in domač izdelek je »PERION« pralni prašek.
 Poizkusite in dejali boste: Res dober in poceni je »PERION«.

- ☐ **Združenje rezervnih podčastnikov.** V Mariboru se snuje Združenje rezervnih podčastnikov kot prva tvrstna organizacija v naši državi. Ima že potrebna pravila ter bo kmalu ustanovni občni zbor. Na področju mariborskega vojnega okrožja, ki ga bo Združenje obsegalo, je 600 podčastnikov v rezervi, od tega samo v Mariboru 300.
- ☐ **Cirkus na Trgu Svobode,** prav za prav šotorska buda z »moreko deklico« in sličnimi atrakcijami, ne spada na ta prostor. Občina je sicer lastnici dovolila postavitev za nekaj dni, toda v ozadju trga pri parku, ta pa je postavila šotor kar v ospredju.
- ☐ **Polenovka,** sveže namočena za vsak poštni dan, dobite v trgovini Josip Skaza, Maribor, Glavni trg 14, rotovž.
- ☐ **Obsojen nasilnež.** Pred malim senatom se je zagovarjal radi nasilstva pleškarski pomočnik Jožef Kristl iz Maribora, ki je bil radi sličnih dejanj že opetovano obojen. Tudi sedaj je dobil dve leti robije ter tri leta izgube državljanških pravic.

Celje

☉ Našim materam je bila posvečena lepo uspela akademija, ki jo je v nedeljo popoldne priredila v veliki dvorani Ljudske pospilnice Dekliška Marij. kongregacija. Ne pretiravamo, če trdimo, da je bila to ena najlepših prireditelj kar smo jih videli v tej dvorani. Spored skrbno izbran in še lepše izvajal. Akademijo je otvoril salonski orkester pod vodstvom g. Zvonka Lenardona, ki je zaigral tri komade. Za tem je nastopil celokupni pevski zbor »Celjskega Zvona«, ki je pod vodstvom pevovodje g. prof. Močana zapel dovršeno tri pesmi in sicer Santlovo; Pri zibelki, Mavovo; Tičica in Hubadovo; Gor čez izaro. O materi je v kratkem in jednatem govoru spregovoril g. inž. Dolinar. Podal je sliko dobre in slabe matere in zaključil z željo, naj bi bile slovenske matere tudi v bodoče to, kar so bile dosedaj. Govoru je sledila »živa beseda o materinem trpljenju«. Je bil to posrečen ciklus iz del slovenskih pesnikov, ki so napisali svoje najlepše stvari o materi. Vse podajanje je bilo simbolično in bo gotovo prav ta točka ostala vsem udeležencem v najlepšem spominu. V začetku je zbor mladenk prednašel Pregljevo Psalm in kot zaključek tudi Pregljevo: Naše najvišje. Kot zaključek celi prireditvi so pa nastopili z ljubkim rajanjem naši malčki. Občinstvo, ki je pri tej priliki zopet popolnoma napolnilo veliki dvorano, je odšlo s prireditve z najlepšimi vtisi z edino željo, da bi zopet imeli kmalu priliko videti kaj podobnega.

☉ **Dekliška Marijanska kongregacija** v Celju se iskreno zahvaljuje vsem mnogoštevilnim damam in gospodom, ki so sodelovali na Materinski proslavi dne 25. marca in pripomogli k lepemu uspehu. Prijetna in sladka zavest, da so proslavili tudi svoje matere, jim bodo skromno plačilo.

☉ **Redni letni občni zbor** društva Šola in dom na drž. trg. šoli v Celju je bil v soboto zvečer na trgovski šoli. Na dnevnem redu so bila občina poročila društvenih funkcionarjev, volitve in slučajnosti. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Al. Mihelčič, tajnik g. prof. Fink, blagajnik g. prof. Ažman, za odbornika pa gg. Zidanšek in Miloš Hohnjec. Pri slučajnostih se je sklenilo, naj bi se v prihodnjem letu vršili roditeljski sestanki, združenji s predavanji.

☉ **Zanesljiva kaljiva semena,** vrtna in poljska, pri tvrdki Anton Fazarin, Celje.

Najugodnejše kupite ali naročite damske plašče in kostume

v damski konfekciji.
A. Paulin.
 Ljubljana, Kongresni trg 5

Delo in eksistenca

V nedeljo se je ob 10 dopoldne vršil ustanovni občni zbor društva »Delo in eksistenca«, o katerem je včerajšnji »Ponedeljski Slovenec« na kratko že poročal. Kakor je bilo iz uvodnih besed predsednika Draga Kosma, občinskega svetnika in načelnika mestnega socialno-političnega odseka, razvidno, je glavni namen društva energično pobiranje bede in brezposelnosti in to s praktičnim delom, ki naj gre za tem, da se pomaga, in to takoj, najbednejšim med nami in se jim preskrbi za služek in kruh. V tem smislu so bili sestavljeni tudi podani referati. O nezaposelnosti manualnega delavstva je poročal grafičar tov. Jože Štrukelj. Iz njegovega referata posnemamo izčrpen statistični material, ki nazorno kaže strašne številke, ki dajo mnogo misliti. Zanimivi pa so njegovi konkretni predlogi, kako odpomoči temu zlu. Ker se vrši slična anketa v istem času tudi v našem listu, bodo gotovo zanimali tudi naše bralce: v vseh panogah dela naj se striktno upošteva delovni čas, ki je predpisan v zakonu o zaščiti delavstva, čezurno delo naj se ukine in uvede naj se točnejša kontrola o zaposljevanju inozemskega delavstva. Radi tega je nujna potreba, da se pojača služba državnih inspekcij dela. Prav tako naj se uvede zavarovanje delavstva za starost in onemoglost. O brezposelnosti med inteligenco je govoril prof. Štrukelj in o brezposelnosti zasebnih namestencev g. Kreutzer. Ni res, da je brezposelnost problem, ki ga ni mogoče rešiti. Vse polno je rešitev, le pristopiti je treba k takojšnjemu praktičnemu delu! Narodna banka naj bi naša domači industriji in trgovini dala potrebna sredstva in pomagala našim bankam in banilnicam, da bodo lahko zopet redno izplačevale vlagateljem njihove vloge, ker bo delovni trg lahko s tem zopet oživel. Popolnoma omajano zaupanje v naše domače denarne zavode bi se zopet povrnilo med naše zbegano ljudstvo. Dalje naj država zaseže milijone, ki so jih naši sodržavljanji izvozili v inozemstvo. Izmed ostalih predlogov g. Kreutzerja so važni zlasti še tili: Dokler traja ta velika brezposelnost, naj se prepreči dotok podeželskega delavstva v mesto. Na deželi je vsaj polovico leta dovolj dela, katerega v mestih tisočim in tisočim primanjkuje. Delovni čas naj se zniža, kar je bilo že šestkrat predlagano. Odpravi naj se akordno in čezurno delo.

V debato, ki se je nato vršila, so posegli tudi mnogi brezposelni delavci, ki so poudarjali, da ne najdejo nikjer zaslonbe in opore, niti ne pri svojih organizacijah, ki samo objubljujejo in ničesar ne morejo storiti za njihov bedni položaj. Naj bi bila to že vendar enkrat organizacija, kjer bi se vsi brezposelni delavci in inteligencija borili ramo ob ramo za izboljšanje svojega položaja in v strojni organizaciji dosegli tudi pozitivne uspehe.

V odbor društva so bili nato soglasno izvoljeni sledeči gospodje: Kosem, Lah, prof. Štrukelj, Breznik, Kreutzer, Bertšak, Bežek, Vider, Slokan,

- ☐ **Skioptično predavanje** je bilo v soboto zvečer v dvorani na Aleksandrovi 6. Predaval je vseučiliški profesor dr. Lambert Ehrlich iz Ljubljane o Kristusovem trpljenju in življenju. Združeno je bilo predavanje s predavanjem skioptičnih slik iz svetnih krajev. V slikoviti besedi je podal predavatelj težko snov tako, da je zajela vse poslušalce v dušo in srce. Pridal je k svojim izvajanjem tudi nekaj važnih misli o katoliški akciji. Dvorana je bila nabito polna ter je bil navzoč tudi prevzvišeni knezožof dr. Ivan Tomažič.
- ☐ **Mariborski zdravniki** so imeli v soboto zvečer izredni občni zbor svojega društva, na katerem so volili novega predsednika na izpraznjeno mesto po blagopokojnem dr. Jankoviču. Izvoljen je bil za predsednika primarij dr. Mirko Čerňič, podpredsednik je dr. Rudolf Kac, tajnik dr. Milko Bedjančič. Na zborovanju so se še prečestavala razna zdravniška vprašanja, predvsem pa vprašanje naslednika dr. Jankoviča v moški kaznilnici. Ugotovilo se je neugodno dejstvo, da se mesto uradnega zdravnika v mariborski kaznilnici ukine in odda samo kontraktualna služba in sicer, kot se eliši, za mesečno plačo 300 Din, in to pri staležu 1000 oskrbovancev! Razmišljalo se je, kaj naj se napravi proti temu vse mere presegajočemu omalovaževanju zdravniškega dela in zdravniške odgovornosti ter se bo naprosila Zdravniška zbornica, da napravi potrebne tozadevne korake.
- ☐ **Mlečni trg.** Odbor, ki vodi priprave za organizacijo prodaje mleka na zadružni podlagi v Mariboru, je živahno na delu. Stopil je že v stike glede nakupa Bernhardove mlekarne, ki ponuja mlekarske naprave za nizko vsoto 80.000 Din. Odbor je sestavil tudi že podroben načrt za preskrbo mariborskega mlečnega trga, ki bi se vršila na dva načina: bližnja okolica, ki daje v mesto dnevno 3000-4000 litrov mleka, bi ga dobavljala še naprej naravnost konzumentom, širša okolica, ki pošilja na mariborski trg 7000-8000 litrov, bi vršila dobavo potom zadružne centralne mlekarne. Za oddaljeno okolico, ki je zadnji čas pričela težiti s svojimi mlečnimi proizvodi na mariborski trg, pa bi se uredile predelovalnice mlečnih izdelkov v osrčju Slovenskih goric, na Ptujskem polju in pod južnim Pohorjem. Kot sedeži bi prišli v poštev št. Lenart v Slov. goricah, Ptuj in Slovenska Bistrica. Na ta način bi dobila tudi širša okolica primerno ceno za mleko, proizvod bi pa odvezmal mariborski trg. Obemem bi se preprečila prevelika konkurenca v Mariboru. Odbor je napravil tudi že podroben načrt za ustanovitev centralne mlekarne, pri kateri bi poleg producentov sodelovali tudi konzumenti preko mestne občine, da bi se na ta način zasigurala primerna kontrola.
- ☐ **Smrt vzornega moža.** V tukajšnji splošni bolnišnici je umrl v nedeljo poštni uslužbenec gosp. Ivan Macuh, stanujoč v Židovski 12. Pokojnik je bil blag in splošno priljubljen značaj, ki so ga cenili tako predetojnikji kakor etanoveki tovariši. Pokopali ga bodo danes popoldne ob pol 5 iz

mrtnišnice na pobrežkem pokopališču. Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujočim iskreno sožalje!

☐ **Konkurz, ki se je izplačal...** V zgodovini konkurzov je menda edinstven slučaj, ki se je prigodil, kot smo že svojetčasno poročali, nedavno v Mariboru Nad premoženjem trgovca A. je bil razglašen konkurz, njega samega so pa radi suma gojilive krivde obdržali kar pri prvem sestanku upnikov v sodnem zaporu. Kasneje je policija res našla dve hranilni knjižici, glaseči se na 311.000 dinarjev, ki jih je sedaj trgovec priznal kot svojo last, dasi je pri prvem sestanku pod prisego izjavil, da ne poseduje premoženja. Ker pa znašajo vse prijavljene terjatve samo 200.000 Din, so upniki prijetno presenečeni, ker bodo dobili vse svoje terjatve stoodstotno povrnjene, kar se pri konkurzu dosele menda še ni pripetilo. In še bo ostalo nekaj za stroške.

☐ **Hišo podirajo.** Včeraj zjutraj so pričeli s podiranjem Guštinove hiše na Grajskem trgu 1 — bivšega hotela »Kosovo«. Najprej bodo podrli dvo-rišne objekte, nato pa še cestno poslopje, v katerem se nahajajo trgovski lokali. Čim bo prostor izpraznjen, se prične z graditvijo novega poslopja z dvorano za novi kino. Podiranje je lastnik razpisal ter dobi gradbena tvrdka ves material v last. Zanimiva je razlika med posameznimi ponudbami: najvišja je znašala okoli 30.000, najnižja pa amo 5000 Din.

Predrzen vlom pri Domžalah

Domžale, 26. marca.
 Tukajšnje prebivalstvo je danes razburila novica o skrajno drznem vlovu pri gostilničarju in vinskem trgovcu F. ncu Pavovcu v Depali vasi pri Domžalah. G. Pavovec je že ob 4 zjutraj odpotoval po trgovskih opravkih ter je poprej zaklenil podstirano sobico, v kateri je hramil železno blagajno in v njej denar. Nedoeljo zatem sta morala dva izredno predrzna vlomilca v sobico in blagajno odnesti, zakaj že okoli osmih je nanju navlel neki mutasti Trzinec v tako zvani Peršetovi jami na poti med Trzinom in grobeljskim drevodom. Trzinec je oddaleč opazil, kako stoji eden na vzvišenem prosoru kakor na straži, drugi pa je uodelaval neki predmet.

Ko sta neznanca opazila, da se jima bliža, sta vrgla železno blagajno v vodo v jami ter se s težkim nahrbtnikom odstranila. Ko se je Trzinec približal jami, je opazil, da se iz vode dvigajo mehurečki. In res so tam ljudje potegnili Pavovočvo blagajno iz vode. V blagajni pa je ostalo samo 14 hranilnih knjižic in kosci raztrganih rdečih kovancev. Ljudje so našli tudi kamen, s katerim sta vlomilca blagajno razbila. Ko so ljudje prišli Pavovočve vprašati, ali pogrešajo blagajno, se je Pavovočevim zdelo to vprašanje čudno in ga v za-

četku niso razumeli, ker niso še vedeli, da je bilo pri njih vlomljeno.

Domžalski orožniki so pričeli takoj s preiskavo ter so obvestili vse okoliške orožniške postaje o drznem vlovu. Pod vodstvom orožniške poveljnika Skoka so začeli zasledovati vlomilce. Do sedaj so ugotovili, da sta bila vlomilca oblečena v črno obleko. Eden je imel na glavi črn klobuk, oba pa sta imela na čevljih gumijaste podpetnike. Razmere sta poznala prav dobro in sta točno vedela, kje je blagajna. Samo za blagajno jima je va delo šlo. V sobici se nahajala tudi omara in v njej denar. Ker g. Pavovec še ni domov, ni znano, koliko sta vlomilca uplenila. Ako je bil v nünem nahrbtniku srebrn denar (baje je bilo v blagajni celo nekaj avstrijskega srebrnega denarja), je morala to biti že lepa vsota.

Lukovica, 26. marca.
 Tukajšnja orožniška postaja je na opozorilo domžalske postaje že aretirala enega izmed obeh vlomilcev. V interesu nadaljnega preganjanja ostane ime aretiranca še tajno. Pri njem so našli en tisočak in pa nekaj cekinov. Vlomilec je vlom je priznal ter je povedal, da se je prejšnji večer dal zakleniti v Pavovočvo stanovanje, kjer je ostal skrit, dokler ni gospodar odšel.

Eden v grob, drugi v bolnišnico, tretji pa v ječo Mrtve in ranjene žrtve alkohola

Kranj, 26. marca.

Po mestu se je danes kot blisk raširila novica o hudem zločinu, ki se je večerj, v nedeljo 25. t. m. zvečer zgodil v Tenetišah pri Kranju. Po pripovedovanju vaščanov se je izvršil dogodek takole:

Okrog osmih je sedela v gostilni »Pri Primožu« ob cesti na Golnik večja družba fantov. Med njimi so bili tudi naslednji trije: Lojze Robljek, 23 letni delavec, zaposlen v Kranju v tovarni »Semperite«, Peter Markovič, 24 letni delavec, tudi v »Semperite« in njegov 22 letni brat Vinko, zaposlen v »Jugobrunici«. Vsi trije fantje so doma v Tenetišah in hodijo kot kajžarski sinovi v tovarne. Baje se je preprij razvil iz vzroka, ker Robljekova spremljevalka ni sedela poleg njega. Ceravno so fantje prijatelji med seboj, se je brez pravega vzroka začel med njimi preprij, nato pa pretep. Robljeka so podrli na tla, priskočili so mu na pomoč drugi gostje in ga rešili napadalec. Kakor hitro je bil pa Robljek rešen napadalec, je skočil pokonci, v jezi potegnil nož ter z njim sunil Markoviča v trebuh, brata Vinkota pa skozi rebra v srce. Seveda je v gostilni nastalo silno razburjenje.

Hiteli so po duhovniku na Trstenik in po rešilni avto v Kranj. Trsteniški župnik g. dr. Janko

Arneje je ranjenemu Petru Makroviču podelil poslednje sv. olje, brat Vinko je bil pa že mrtev in je bila vsaka pomoč zaman. — Peter Markovič najprej še vedel ni, da je zaklan in je še sam odšel iz lokala, nato pa se je sesedel Priskočili so mu na pomoč in mu prevezali trebuh. Rešilni avtomobil ga je prepeljal najprej v Kranj k zdravniku, potem pa v ljubljansko bolnišnico, kjer edinole so mogli s takojšnjo operacijo Markoviču rešiti življenje. Mrtvega Vinkota so prepeljali na dom in ga položili na mrtvaški oder.

Robljek je po svojem krvravnem dejanju odšel v Predvor na orožniško postajo in tam povedal orožnikom, da je nekoga v gostilni nekoliko zaklal. Vendar pa vse resnice ni povedal, zato so ga orožniki pustili, da je odšel domov. Ko pa so zvedeli za uboj, so ga takoj aretirali in pripeljali okrog 4 zjutraj v sodne zapore kranjskega sodišča. Sedaj se šele Robljek zaveda vse grozote svojega dejanja, ko je tako rekoč žrtvoval svoji nepremišljeni in nagli jezi življenje dveh svojih prijateljev ter joče v zaporu.

Oba Markoviča sta bila sicer mirna fanta in so bili z Robljekom prijatelji. — Alkohol je pravi krivec!

Kaj pravite?

V lepi dobi slovenskega leposlovja živimo. Po knjigarnah se blešče krasne izdaje slovenskih knjig, tako, da moremo s preziranjem gledati na svoje prednike.

Kdo je pred kakšnimi 30 do 50 leti pisal slovenske knjige? Kaj je hodilo na slovenski knjižni trg? Ali niso skrbeli za slovensko knjigo razni podedi, kakor neki Jurčič z Muljave, Ivan Tavtar iz Poljanske doline, Janko Kersnik z Brda, pa Andrejčkov Jože in Zarnik, lorej sama kmetska, vsaka imena.

In danes? So še štuljivi v slovensko leposlovje razni Preglji, Juži Kozaki, Kranjci in podobni, toda kaj ta redka imena med porodno imenitnih imen, nemških, židovskih, francoskih, španskih, norveških, ruskih in drugih? To so knjige, si mislijo založniki, in te se spleta izdajati! So nekateri založbe, ki sploh še niso izdale izvirne slovenske knjige. Se spletajo prevodi! Saj se slovenske pesmi tudi slabo spletajo, se že bolj tuji blagerji, ki jih po navadi niti prevajati ni treba! Saj vleče kino tudi bolj, kakor gledališče in v gledališču prevodi zopet bolj, kakor izvirne drame!

Da, taki smo sodobniki, mnogo bolj internacionalni, kakor naši omejeni predniki, ki so domače steiri bolj cenili ko tuje!

Kaj pravite, ako bi si mogla oba rodova, mi sodobniki in oni pred 30, 50 leti stati nasproti in si pogledati v oči: koga bi bilo pred drugim sram?

Alkohol - napadalec

Kamnik, 26. marca.

Kakih 100 metrov južno od kamniškega kolodvorja, v bližini križišča železnice in ceste, ki vodi proti Kranju, se je večerj zvečer po prihodu večernega vlaka pripetil žalosten dogodek.

Jernej Funtek, 25-letni delavec iz Podgorja pri Kamniku, zaposlen v tovarni »Titan« na Petrovem, je šel malo pred 20 po kolovozni poti iz nove stanovanjske kolonije proti cesti. Kakor pripovedujejo, sta se iz kamniške strani primajala po cesti dva mlajša moška, ki sta bila precej nadelana in sta z izbranimi izrazi dajala duška svojemu razpoloženju. Funtek jima je baje od daleč zaklical, naj nikar tako ne preklinjata, nakar je eden izmed njih skočil proti njemu in mu zasadel v zapestje leve roke oster nož ter potegnil proti komolcu. Noževa ostrina je napravila globoko zvežanje rano od zapestja proti komolcu in prerezala žile, da je kri kar v curkih brizgala iz rane. Napadalec je po dejanju naglo pobegnil. Funtek je odšel v najbližjo hišo k nekemu svojemu sorodniku, ki je

Razumna varčnost: uživanje kave Hag!

Kdor jo pije — čuva zdravje.

Naznanila

Ljubljana

1 Kulturni odsek KA za Marijino Oznanjenje v Ljubljani ima danes zvečer, t. j. 27. t. m. skiptično predavanje »O Srbiji in Macedoniji«. Predava g. prof. dr. Vinko Šarabon.

Izdružneje trgovcev v Ljubljani vabi gg. člani na širsi sestanke, ki se bo vršil od davčnih zadevah v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica, v sredo, 28. t. m. zvečer. Uprava.

Samarjanke in samarjani. Predavanje v šoli pri Sv. Jakobu bo v torek, 27. t. m. ob 19.30. V torek, 3. aprila ne bo predavanja radi čiščenja prostorov.

I Obrtniško-gospodarsko zborovanje prirediteljskega Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino podružnica Ljubljana-mesto v sredo, 28. marca ob 7 (19) zvečer v veliki dvorani »Kazine«, I. nadst. O občinskih zadevah poročata občinska svetnika tov. Pičman in Košak. Na zbor so vabljani župan g. dr. Dinko Puc, vsi občinski svetniki mesta Ljubljane in druge korporacije. Obrtništvo naj se zanesljivo udeleži tega zbora. Kdor ni prejel posebnega povabila, naj smatra to kot vabilo.

1 Nočno služba imata lekarni: mr. Trkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Maribor

m Zaključni verski govor za gospode bo danes, v torek, 27. t. m. ob 8 zvečer v kapeli presv. Srca. Govri večiliški prof. dr. Lambert Ehrlich. Gospodje iskreno vabljani!

m Podoknico priredijo mariborska društva generalu Maistru v četrtek, 29. t. m., na predvečer njegove 60 letnice. Zbor društev točno ob 19.15 v Vrazovi ulici.

m Gledališče. Premijera Förterjeve opere »Gorenjski slavček« bo o Veliki noči.

m Mestno načelstvo opozarja na licitacijsko prodajo večje množine raznih starih železnih,

Panhormon je hormon, ki deluje na vse notranje žleze in normalizira njih delovanje. Razen tega deluje tudi na delovanje srca, krvni obtok, dihanje, sestav krvi in sebi, kakor tudi na izločevanje sečne kisline in drugih škodljivih snovi iz krvi. Važen panhormon je ogljikova kislina. Zato mora imeti vsaka dobra mineralna voda v sebi razen zdravilnih mineralov tudi večjo količino ogljikove kisline. Znamenite Madenske vode so po vsebini ogljikove kisline na mestnejše v Jugoslaviji, zato so tudi tako zdravilne.

takoj obvestil orožniško postajo in poiskal zdravniško pomoč. Zdravnik dr. Pole je ugotovil precej težko poškodbo in je Funtek, ki je izgubil mnogo krvi, poslal v Ljubljano v bolnišnico. Napadaleca nihče ni poznal in tudi orožniki ga kljub takojšnjemu poizvedovanju niso mogli izslediti.

Koledar

Torek, 27. marca: Janez Damažčan, cerkveni učenci; Rupert.

Novi grobovi

† V Sarajevu je umrl 23. marca po kratki bolezni Gradimir Peršič, edini sinček poštnega svetnika g. Joška Peršiča. Žalujomo staršem naše sožalje!

Osebnosti

— Odlikovanje. G. Josip Zorman, član Narodnega gledališča v Zagrebu, bivši član ljubljanske opere, je bil ob priložnosti 30 letnega umetniškega delovanja odlikovan z redom sv. Save 4. razreda. Cestitamoi!

Ostale vesti

— Opozorjamo vse trgovske, obrtniške in industrijske kroge, da se tolažke navodilo o kolokovanju računov tako, da si morejo pustiti še nadalje tiskati račune za svoje potrebe v tiskarnah kot doslej edino s to spremembo, da morajo biti računi vezani v blokkih ter jih mora stranka pred uporabo predložiti davčni upravi v kolokovanje.

— Pozor pred razpečevalci protiverskih knjig! Na svetno nedeljo so se pojavili na Vrnskem kar trije razpečevalci protiverskih knjig, pred katerimi je pred kratkim svariil ljubljanski škof dr. Rožman v škofliskem listu, kar je prinesel tudi »Slovenec«. Sta to dve ženski in en moški, ki pa imajo vsi zelo dobro namazane jezike. Govorijo o sv. pismu, ki ga pa seveda krivo razlagajo. Pri tem ponujajo razne brošure z raznimi pobožnimi naslovi. Ker so brošure površ se zelo poceni, se ta ali oni da pregovoriti in kupi eno ali drugo. Vsi trije znajo tudi dobro la gati. Da bi ljudi še bolj premotili, so trdili na Vrnskem, da so od Mohorjeve družbe in da je knjige tiskala Mohorjeva tiskarna. Ker je verjetno, da se bodo ti krivi preroki pojavili še drugod po Savinjski dolini, naj dušni pastirji v Savinjski dolini pravočasno opozorijo ljudi, da jim ne

jeklenih, pločevinastih in drugih predmetov, ki bo dne 28. t. m. v skladišču Dravske vojašnice na vojaškem trgu.

Drugi kraji

Kočevje. Francoski kroček vabi vse člane in prijatelje Francije na predavanje o Franciji, ki se bo vršilo v torek, dne 27. marca v gimnazijski risalnici. Predaval bo prof. Voštar v slovensščini. Začetek ob 18.30.

— Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu, Gunduličeva ul. 29, priredi v sredo, dne 28. t. m. ob pol 9 zvečer društveni sestanek s predavanjem g. vseuč. prof. dr. B. Zarnika o temi: »O eugenični sterilizaciji s projekcijami. Gosti dobrodošli!

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Torek, 27. marca: Zaprt.

Sreda, 28. marca: Pasijonska igra INRI. Cene od 20 Din navzdol.

Četrtek, 29. marca: »INRI«. Cene od 20 Din navzdol.

Petek, 30. marca ob 15: »INRI«. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Opera

Začetek ob 20.

Torek, 27. marca: »Halka«. Svečana predstava v proslavo godu predsednika poljske republike maršala Pilsudskega. Izven.

Sreda, 28. marca: Zaprt.

Četrtek, 29. marca: Zaprt.

Petek, 30. marca ob 19: »Parsifal«. Izven. Znižane cene.

Posestniki gledališča z dežele se opozarjajo, da uživajo pri predstavah pasijonske igre in »Parsifal« 25% popust od razglašeni cen, ako se izkažejo pri blagajni z žigom domačega župnišča ali šolskega upraviteljstva. To velja za skupine najmanj 5 oseb ali posameznike. Opozorjamo, da se te ugodnosti deležni izključno gošče z dežele.

bodo nasledili, temveč naj jim pokažejo vrata. Na Vrnskem so jim tla hitro postala prevročna in so v dveh urah izginiti.

— Dve ponesrečenki iz notranjskih Begunj. Včeraj sta prišli v ljubljansko bolnišnico dve ponesrečenki iz Begunj na Notranjskem. Prva, 86-letna učiteljica Marija Hribar iz Brezij pri Begunjah, je šla v nedeljo k maši ter je na cesti padla in si zlomila desno nogo. Druga, 53-letna Marija Bečaj iz vasi Hruškarje pa je prav tako padla in si tudi zlomila desno nogo. Obe starki sta si zlomili nogo v kolku. Z ljubljanskega kolodvorja v bolnišnico ju je prepeljal reševalni avto.

— Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabopočutju vzemi na tešče kozarec naravne Franz-Josef-grenčice. — Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef«-voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo.

— V nedeljo pretep — v ponedeljek v bolnišnico. V Tenetišah pri Predvoru je nekdo v gostilniškem pretepu sunil z nočem v trebuh 24-letnega delavca Petra Markoviča. Markovičeve poškodbe so zelo resne. — 76-letnega učitarja Antona Stusmana iz vasi Kamnik pri Preserjah je nekdo tako pretepel in ga poskočoval, da je moral starček v bolnišnico.

— Prepovedan inozemski tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej knjige »La Jugoslavia sotto la dittatura« od Solarija Pocija in tednik »Il Giornale della domenica« ki izhaja v Rimu.

— Veliki teden. Obredi in molitve. Priredil Jože Pogačnik. Knjiga se dobi tudi po knjigarnah. V Ljubljani v Jugoslovanski knjigarni in v Novi založbi. Udije le v Novi založbi, če se izkažejo kot udje.

POMLADANSKE OBLEKE

površnike in trenčke za gospode kupite najceneje pri

Fran Lukič, Ljubljana
Stritarjeva ulica

— Pridobnina. Prijavo za pridobnino je treba vložiti letos do 31. marca. Vse potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Za napoved pridobnine rabite: Prijava (napoved) za pridobnino, pola 1 Din; dalje Davčna prijava za splošni davek na poslovni promet, pola 1 Din (nova tiskovina, porabna tudi za plačevanje poslovne davka četrtletno, za pavšalno plačevanje in za slučajno opravljene promet). Važna za vsakega davkoplačevalca je tiskovina: Pripomoček za sestavo davčne prijave za pridobnino in to radi dovoljenih in nedovoljenih odbitkov, komad 2 Din. Za gostilničarje je izšel poseben Pripomoček in stane komad 1 Din.

— France Veber: Knjiga o Bogu. Knjiga je dostopna in je trenutno v knjigovoznici. Prvi naročniki je bodo dobili naravnost od Mohorjeve družbe še pred prazniki. Obsegala bo 450 strani. opremljena bo z bogatimi opombami na koncu knjige in izčrpnim stvarnim kazalom. Knjiga bo imela izvirno znanostno opravilo.

— Ko se začne cevi poapnevati deluje uporaba naravne »Franz-Josef-grenčice« na redno izkazovanje črevesa in zmanjša naval krvi

— Strokovni list »Rejec malih živali« seznanja rejce malih živali z raznimi praktičnimi navesti in strokovnimi navodili o perutnarstvu, kuncerji, rejji golobov, kanarčkov, papigic, koz in ovac. Predvsem služi onim rejcem, ki sicer ne premorejo lastnega zemljišča, a si vendar pametno prizadevajo izboljšati svoj gmotni položaj. V tretji številki so razpisane tudi nagrade, obstoječe iz perutnine, kuncve, peगत, papigic, knjig itd., za one naročnike lista, ki do 5. aprila poravnajo naročnino za list v znesku 30 Din. Številka poštnočekovnega računa je 11.763.

— Po znižani ceni. Ostanek naklade: M. Elizabeta »Iz moje celice« oddaja uršulinski samostan v Ljubljani po znižani ceni vezan izvod po 10 Din, broširan po 6 Din. — V zalogi je tudi še: M. Elizabeta »Cvetje na potu življenja«, broširan izvod po 15 Din.

— Zaradi sinove sramote izvršil samoumor. V Dalnjem Vakufo se je obesil 70letni slepi Tomo Milak. Njegov sin je bil pred sodiščem obsojen zaradi tatvine, kar je slepega starca tako pretreslo, da si je vzjel življenje.

— Javna zahvala. G. primarji splošne bolnišnice v Mariboru, dr. Mirko Černič, mi je z izredno težko operacijo rešil življenje; zato se mu zahvaljujem za njegovo izredno požrtvornost. Obenem se zahvaljujem za ljubeznivo pomoč g. asistentu dr. Vrtnjaku in g. dr. Benediku ter čš. ss. usmiljenkam za skrbno nego, zlasti č. ss. Miloradi, ki mi je lajšala najtežje trenutke v moji bolezni. Herzog Ela, učiteljica, Krizevec in Ljutomeru.

— Adresar industrije, obrti, trgovine, banke, zadrružništva in drugih ustanov ter tuisko-prometnih industrij, ki ga je pravkar zelo pregledno urejenega za dravsko banovino izdal Jugoslovanski industrijski gospodarski kompas, se naroča pisмено pri redakciji: Jugoslovanski industrijski gospodarski kompas, Ljubljana-Moste, Pohlinova 3 — Cena 120 Din.

— Pozor! Različne ostanke raznovrstnega blaga, jako ugodno lahko kupite v novem Bazarju Ivanka Strukelj, Ljubljana. Kopitarjeva 1.

— Za svoj denar kupujte prvorazredno blago! Vedno in povsod zahtevajte Radensko Slatino!

Pluj

Nočni napad. Ko se je preteklo noč vračal 20 letni Jožef Arnuš iz Dornave iz vinograda v Halozah, sta ga napadla dva moška z ročicami in ga pretepla do krvi, da je obelzel nezavesten. Mladeniča, ki ima težke poškodbe na glavi, so prepeljali v plujško bolnišnico.

Ponesrečil se je 15 letni posestniški sin Karl Budja iz Trbeževcev pri Ljutomeru pri čiščenju dreves. Veja se je zlomila in fant je padel z drevesa ter se nevarno poškodoval po celem telesu in si zlomil tudi levo roko. Prepeljali so ga v plujško bolnišnico.

Jesenice

Čenjenemu občinstvu naznanjam, da bom po smrti svojega moža Jožeta sama vodila vrtnarsko obrt. Preskrbela bom vedno sveže cvetje za družbene prireditve, šopke za poroke in godovanja ter žalne vence točno in po najnižjih cenah. Se priporoča Ana Brečko, trgovsko vrtnarstvo, Jesenice, poleg osnovne šole.

Rešite nas skrbi radi nog!

Vi boste za Veliko noč sigurno diskretno in elegantno oblečeni, ako si nabavite nogavice z gornjo varstveno znamko.

Sport

Junaki zraka

Planica je postala naenkrat svetovno znana.

V nepozabnem spominu bo ostala pretekla nedelja v vseh sportnih in nesportnih krogih celega sveta in to povsem upravljeno. Kajti takega dogodka v smučarskem sportu še ni doživel svet. Rekordni so padali in to jugoslovanski in svetovni. Nihče ni pričakoval takih uspehov in ni čudno, da je ves sportni svet obrujen po teh dogodkih na Jugoslavijo in na naš prelepi gorenjski kotiček. Niso teh uspehov dosegli naši smučarji, ki so se v tej mednarodni konkurenci sicer izbornu držali, ampak je to uspeh naše skakalnice, ki je edinstvena na svetu. Naši fantje bi brez dvoma dosegli še boljše uspehe, ako bi bila naša ekipa kompletna. Zal se to ni moglo zgoditi, ker nekateri favoriti niso mogli startati vsled poškodb, dobljenih pri treningih prejšnjih dni. No, pa vseeno sta se Novšak in Palme prav dobro držala, četudi sta bila sama. Novšak je postavil s skokom 66 m nov jugoslovanski rekord, Palme pa je skočil celo 67 m, žal s padcem.

Pogled vseh gledalcev je bil seveda osredotočen na Norvežane, zlasti na trojico: Soerensen in brata Ruud ter na Avstrijca Hölla. Vseh skupaj je tekmovalo 14 skakalcev in to 9 Norvežanov, 3 Avstrijci in dva Jugoslovana. Impozantni so bili skoki teh »stičev«, ki so kar mimogrede podirali svetovne rekorde. S tako naglico so postavljali nove rekorde, da je občinstvo jedva sledilo njihovim uspehom. Niti par minut življenja niso privoščili novopostavljenim rekordom. Njihov značni polet je bajen in še večje občudovanje pa zaslužijo njihove mere. Samo še 5 m in 100 m skok ni bilo več fantazija, temveč gotovo dejstvo. Škoda, da je Sigmund Ruud pri skoku 95 m padel. Zato je pa njegov brat Birger, ki nikakor ni hotel zaostajati za njim, 92 m krasno izvozil ter s tem postavil nov svetovni rekord. Tu di v konkurenci je dosegel prvo mesto Birger Ruud z 218.2 točkami, nato sledi njegov brat Sigmund z 217.2, na tretjem mestu je Avstrijec Höll z 214.7 točkami. Nato sledijo od 4. do 9. mesta sami Norvežani, na 10. in 11. mestu sta Avstrijca Weissenbacher in Maier na 12. mestu je Norvežane Guttormsen, na 13. in 14. mestu sta pa naš Novšak in Palme.

Podrobnejše poročilo z vsemi rezultati je prinesel »Ponedeljski Slovenec«. Pripomniti bi samo, da poročila o teh dogodkih vse svetovno časopisje in radio-postaje in da je postala naša država naš radi nedeljskih skokov v Planici predmet razgovorov in občudovanja v vseh kulturnih državah sveta.

SK Ilirija (lahkotletška sekcija). Drevi ob pol 19 bo v telovadnici osnovne šole na Grabnu gimnastični trening in contry tek. To je tudi zadnji trening v telovadnici, zato se bo vrtil po treningu strogo obvezen sestanek vseh članov radi razgovora o treningu na igrišču. Polnoštevilo.

Uprava teniških igrišč SK Ilirije v Ljubljani sporoča vsem članom in prijateljem belega sporta, da se sprejemajo prijave vsak dan od 1 do 2 v kavarni Evropa. Članarina je ista kakor lansko leto. Polovico igrišč bo urejenih že prihodnji teden, tako, da se bo ob kolikor ugodnem vremenu začelo s igranjem. Posebna važnost se bo letos posvečala predvsem družabnim igralcem, katerim bodo na razpolago poleg trenerja gozp. Hatla tudi klubski inštruktorji, bodisi kot trenerji ali kot partnerji. — Ilirija razpolaga z osami odlično urejenimi prostori, obširno garderobo in prhami ter nudi še tako razvajenemu sportniku vse potrebne higijske prednosti in udobnosti.

Nedeljski sport v Celju. V nedeljo so bile v Celju tri nogometne tekme. Dopolndne med SK Celjem in celjskim vojaškim teamom, ki je končala z rezultatom 2 : 2 (2 : 2). Popoldne se je vršila prva prvenstvena drugorazredna nogometna tekma med SK Olimpom in SK Atletiki, kjer je zmagal Olimp z rezultatom 6 : 2 (2 : 0), v predtekmi med rezervama SK Celje in SK Atletik je zmagalo Celje z 2 : 0 (2 : 0).

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Torek, 27. marca: 11.00 Šolska ura: Velikonočna oddaja 12.15 Slovenske narodne pesmi v repr. glasbi 12.45 Poročila 13.00 Čas, glasbene slike na ploščah 18.00 Otroški kotiček (Manca Komanova) 18.30 Obrtniško predavanje (g. Mihelčič) 19.00 Francosčina (prof. Prezelj) 19.30 O državljanski vzgoji (prof. Marinko) 20.00 Glasbeno predavanje ilustrirano s ploščami 20.30 Bachov večer. Orgelske točke izvaja prof. M. Tomc, pevске ga. Tončka Suštarjeva. — 21.30 Radio-orkester. — 22.10 Čas, poročila. — 22.30 Angleški večer.

Drugi programi:

Torek, 27. marca: Belgrad: 19.00 Predavanje o Kemal paši 19.30 Operne arije 20.10 Prevodi Goetheja 20.40 Koncert zbora Stanković, — Zagreb: 20.15 Koncertni večer — Dunaj: 17.20 Komorna glasba 19.00 Zabavni koncert 21.00 Predavanje — Budimpešta: 18.30 Orkester 20.30 Ciganska glasba 22.15 3. dejanje »Parsifal« (iz opere) — Milan-Trst: 20.00 Klavirski koncert 20.45 Opera — Ilil Dibuec, Rocco — Rim: 21.00 Prenos iz opere — Praga: 19.30 Smetanova opera »Vrađa Katinka«. — Varšava: 18.30 Klavirska glasba 20.57 Prenos iz Milana

Denarja imajo kakor peska, a srečni niso

Zgoraj od leve proti desni: Petrolejski kralj Rockefeller; njegov sin Jonny, ki ima prav tako okoli več sto milijonov dolarjev premoženja; maharadža iz Barode, najbogatejši knez v Indiji, njegov zaklad je vreden milijone in milijone; avtomobilski kralj Ford, čigar premoženje je gospodarska kriza precej zmanjšala; Vasil Zaharov, po rojstvu Grk, lastnik angleške industrije za oboroževanje, najbogatejši mož v Evropi; Ethel Ford, ki je kljub krizi, ki je zadela njegovega očeta, eden prvih milijonarjev v Ameriki. Spodaj od leve proti desni: John Pierpont Morgan, znan ameriški bankir; baron Mitsui, lastnik ogromne japonske trgovske družbe; Andrew Mellon, nekdanji finančni minister v Združenih državah, lastnik silnega števila delnic, ki je bil obdolen, da je hotel davčnemu uradu prikriti svoje premoženje; bivši cesar Viljem II., ki je tudi po prevratu ostal silno bogat; bolivijski kralj cinka don Palatino, ki je bil diplomat, ter Thomas Lamont, solastnik Morga nove bančne skupine.

Rockefeller:

V denarju samem ni sreče

Poslušajmo, kaj pravi n. pr. eden najbolj znanih bogatašev na svetu, ki se bliža stoletnici svojega življenja, g. John Davison Rockefeller. O njem je znano, da rajši igra golf, kakor se razgovarja s časnikarji, ki bi radi vedeli, kaj misli o Rooseveltovi gospodarski politiki in svetovni gospodarski krizi, kaj sodi o razorožitveni konferenci in o Zvezi narodov ter kakšna bo vojna med Japonsko in Rusijo. Rajši bi vam pripovedoval o Bobbyju Johnesu, čeprav g. Rockefeller niti zdaleč ne igra tako dobro golf kakor Bobby Johnes.

Kljub temu je 25-letnica obstoja Rockefellerjevega zavoda za medicinsko in biološko raziskovanje vplivala na Rockefellerja, da je ispregovoril. Zavod je bil ustanovljen l. 1909 in si je pridobil glas, ki je šel daleč čez meje ožje domovine. Rockefeller je že do l. 1924 dal za dobrodelne ustanove več kakor 500 milijonov dolarjev. Ob tej priložnosti se ni mogel izogniti vabilom, da bi nekaj izpregovoril. O sodobnih vprašanjih ni maral govoriti.

»Že večkrat so me vprašali, ali napravi bogastvo človeka srečnega. Kdor me po tem vprašuje, pozablja, da ni pri človeški sreči odločilna množina bogastva. Ali mislite, da mora biti človek z 20 milijardami srečnejši kakor drugi človek z devetimi. Od človeka samega je odvisno, ali se počuti srečnega ali ne. Človek, ki ima količkaj premoženja, lahko postane najbolj srečen, če ima n. pr. želje, ki ga nič ne stanejo. Splošno menijo ljudje, da se da največ želja izpolniti z denarjem, ali pa s takšnim premoženjem, kakor ga imam jaz in za katerega me vsi zavidajo. Jaz pa pravim, da se najpomembnejše želje z denarjem ne dajo izpolniti. In glavne želje so: zdravje, mladost, dobra volja, slava, dosežena z dejanji duha in prava ljubezen. Niti ena izmed teh želja ne morete kupiti z denarjem. Večkrat sem si želel, da bi se rešil vsega bogastva in da bi postal navaden državljani s srednjim premoženjem. Zakaj tega ne storim, me vprašujete, zakaj ne odložim svojega bogastva? Tega ne morem storiti, ker bi me smatrali za tepca. Proti zapravljanju mojega premoženja bi protestirala moja družina in če bi vse svoje premoženje prepisal nanje in bi ostal popolnoma brez denarja, bi mi moja družina zopet dala toliko denarja na razpolago, da bi ga zopet imel preveč.

Večkrat sem se čutil srečnega, ko sem mogel nekatere želje izpolniti z denarjem. Toda na drugi strani mi je marsikatera sreča ušla, ki je prinašala manj premoženju človeku silno veselje. Mislite si n. pr., da stopim v trgovino in pregledujem vse vrste blaga, ki si ga človek more poželeti. Skoz' trgovino grem popolnoma ravnodušen; saj lahko kupim, vso trgovino z vsem blagom. Če pa režeju ponudim darilo, ki mu je všeč, potem občutita veliko srečo. Če mu kupim drugo darilo, bo tudi zadovoljen. Tako mu lahko stokrat pripravim to srečo. Žalibog ni mogoče pomagati vsem ljudem. Večina ljudi se sploh ne zmeni za nesrečo, če n. pr. na Kitajskem 100.000 ljudi utone. Prav tako ne bo vplivala nanje prav nič vest, da je katerikoli dogodek osrečil 100.000 ljudi. Gotovo jih ne bo navdalo čustvo sreče.

Tako zadene človeka usoda, ki je njegovemu stroju najbolj primerna in ki jo določajo dogodki. Mislim, da ne bi prav nič odločevala moja želja, kako bi zopet živel, ako bi začel znova življenjsko pot. Zato smatram vse recepte, kako lahko človek obogati, za prazen nič.

G. Musy, švicarski finančni minister, ki je odstopil in s svojo ostavko izzval hudo finančno krizo.

Na svatbi so pokali streli

Georges Horn se je v ponedeljek poročil v Moulinsu. Povabil je seveda svate, toda ti so v svoje veliko presenečenje morali ugotoviti, da jih je preslabo postregel. Premalo jedi je bilo zanje. Sedaj je nastal spor med svati in domačini. Od prerekanja je kmalu prišlo do pretepa in nazadnje tudi do streljanja. Stirje so bili hudo ranjeni. Mladega moža so odvedli v ječo.

Ženska z brado

V Baltimoreu je te dni umrl »kapitan« Malvina Emily Perry, ki je bil po vseh prireditvah in veleseljnih v Ameriki znan pod imenom »dama z brado«. Ta dama je nastopala v raznih varietejih in cirkusih kot ženska boksaer. Njeni nastopi so bili prava senzacija. Vedno je imela s seboj tudi 14 letnega sina. Zdjaj se je ob njeni smrti pokazalo, da je bila »ženska z brado« samo — mož z brado, ki je ljudi spretno goljufal in si s tem služil denar.

Poročeni možje imajo prednost

V novi italijanski zbornici je tudi nekaj novih poslancev, in sicer okoli 150. Nove poslance izbira Mussolini. Po objavi njihovih imen so takoj opazili, da je Mussolini gledal na to, da bodo med novimi poslanci v veliki večini poročeni možje. Mussolini skuša ob vsaki priložnosti vplivati na pomnožitev italijanskega naroda.

Harakiri

O novi italijanski poslanski zbornici, ki jo je dal izvoliti v nedeljo g. Mussolini, gre glas, da bo izvršila »harakiri«, da si bo prerezala črevesje; saj ji je Mussolini že napovedal nalogo, naj izglasuje zakon o novi zbornici (pol politični, pol gospodarski) in se naj razide.

Pošiljka diamantov ukradena

Iz Amsterdama so 12. februarja odposlali dragoceno pošiljko, v kateri so bili zaviti diamanti, katerih vrednost cenijo na 3 milijone dinarjev. Pošiljka je bila odposлана na Dunaj. Ko je nekaj dni nato belgijski trgovec, na katerega je bila naslovljena pošiljka, hotel dvigniti na dunajski pošti dragoceni zavoj, so mu tam javili, da o pošiljki nič ne vedo. Zadevo je takoj prijavil policiji. Krivce iščeta dunajska in amsterdamska policija. Pošiljka je bila zaznamovana.

Nogavica iz kože, volne in svile

Že Egipčani so nosili nogavice — Revolucionarja v pletenju je konkurenca pregnala

Za vsakega civiliziranca je nogavica danes nepogrešljiva in vendar jo poznamo šele od 16. stoletja. V prvem stoletju po Kr. so nosili usnjene kose, ki so bili urezani po obliki noge. V hladnejšem času so posebno ženske nosile usnjene nogavice, na katerih je bila puščena živalska dlaka.

V srednjem veku so obnavala izdelovalce šivilje iz sukna, tako za moške kot za ženske v različnih barvah. Šele pozneje iz volne in bombaževine; k dragoceni noši pa iz svile.

Kot luksuzen predmet so veljale nogavice iz »fileta de Florence«, ki so bile šivane in so zahtevale dokaj spretnosti, da so se prilogle brez gub. V garderobnih seznamih avstrijskih nadvojvodinj celo v 15. stoletju ni navedenih nogavic.

Pletenje se je začelo okoli leta 1550, domnevno v Španiji. Tam so se pečali z izdelovanjem moških hlač, tako zvanih »strikot«. Henrik VIII., angleški, je leta 1547. naročil v Španiji prve svilene, pletene hlače. Leta 1559 je Henrik II., francoski, nosil prve pletene nogavice. Pod Jakobom I. so ljudje hodili v rumenih, svilenih nogavicah. Te so se brez vsakršnih gub tesno prilgale »kot koža na bobnu«; a kmalu so jih krasili vžitki in lične podveze tako, da so jim npravnstveni opominjaji napovedali boj. Toda šele francoska revolucija je leta 1789 dosegla zmago nad nogavičjo modo — z dolgimi, moškimi hlačami. Pri kronanju Karla V. so nogavice prvič smatrali za znak dostojanstva. Angle-

Med materjo in otrokom

Avtoriteto matere je treba čuvati v vsaki smeri.

Dolžnost države in šole je, da utrdita razmerje med materjo in otrokom in da se ne postavljata vmes.

Nikdo naj ne stoji med materjo in otrokom, ne v družini ne v javnosti.

Notranja pravica matere do njenega otroka ustreza in obenem krona dolžnost in veselje do materinstva.

V svojstvu kot mati uživa žena prvenstvo.

V svet matere in otroka pelje človeka edino ženska. Ona ima ključ v svojih rokah, s silo ga ni mogoče ugrabiti.

(Luise Diel.)

Američan poleti v stratosfero

Ameriški raziskovalec Marc Ridge se pripravljata na nov polet v stratosfero. Stopil je v hladilno omaro, v kateri so znižali temperaturo zraka na 80 stopinj pod ničlo, v posebni obleki, da bi poskušal ali prenese tako strašen mráz.

Kratkoviden profesor na obisku pri divjem lovcu: »In kje ste tega ustrelili?«

Novoporočenca sta bila sama. »Moram ti nekaj povedati, je dejala ona. Kuhati ne znam.

»Kako mično, je odgovoril on. Tudi jaz ti moram nekaj priznati: Denarja nimam in ti ga ne morem dati za kosilo.«

»Čujte, natakari! V juhi je gumb! O, hvala lepa! Iščem ga že od včeraj!

Rojstni dan maršala Piłsudskega so na Poljskem praznovali izredno slovesno. Iz južno-vzhodne Poljske je prispel oddelek vojaštva v slikoviti nošnji, da bi se poklonil maršalu pred gradom Belvedera.

KULTURNI OBZORNİK

Monumentalno delo češkoslovaške književnosti

Prejeli smo: Českoslovaška vlastivěda, díl VII. Písemství. Pod protektorátem Masarykovy akademie práce. Založba „Sfinx“. (Bohumil Janda), 1933. Str. 607, 4.

Pričujoča knjiga češkoslovaške domovinoznanstvene enciklopedije se more meriti po razkošni opremi ter po kritični zgrajenosti vsebine z najpomembnejšimi svetovnimi deli te vrste. Predgovor v obsežno delo, ki je okrašeno s številnimi ilustracijami (portreti in barvane slike) in ki je po svoji kvaliteti med najmočnejšimi dokumenti povojne češkoslovaške kulturne tvornosti, sta napisala prof. dr. Albert Fražák in dr. Miroslav Novotný. Knjiga vsebuje zgodovino književnosti Čehoslovakov kakor tudi manjšinskih narodov češkoslovaške republike, Podkarpatskih Rusov, Poljakov, Nemcev in Madjarov, ter daljše sestavke o češkem čenikarstvu, ilustracijski umetnosti, opremi knjig, knjižnem založništvu itd.

Največji obseg ima češka književnost (207 str.), ki jo je kritično in s širokim znanjem zajel odlični esejist Arne Novák. V uvodu v češko literaturo razgrne avtor v zgoščenih doživljanjih duha češke književnosti, notranje vrednote in posebnosti, borbe za izraz in težnje v pogledih narodnega genija ali kozmopolitske širine, kratko, uvod je odličen sintetično informativni pogled v češko književno botenje in stvarjenje. Od tu dalje pa se v velikih pogledih razpletla češka književna kultura od prvih začetkov v srednjem veku prek reformacije in renesanse, humanizma in klasicizma ter dalje v čas narodnega prebujenja (romantike, narodne poezije, panslavističnih stremeljenj itd.), realizma in nove romantike vse do sodobnih generacij. Pred nami vstajajo (če v obrisih pregledamo dobo od narodnega prebujenja dalje) vsem Slovonom znani veliki — vplivali so tudi na slovensko kulturno življenje — začetnik slovenskega jezikoslovja, Jožef Dobrovský, zanosni bорец panslavizma, Jan Kollár, najpomembnejši češki pesnik predmarčne dobe, Fr. Ladislav Čelakovský; dalje generacije Majovcev (po reviji »Maje«), globoko nacionalne generacije Ruchovcev (po reviji »Ruch«), ki so s strastno željo po narodovi svobodi razpohvale narodno zavest (Věclav Sládek, Svatoopluk Čeh, Jan Neruda, Jaroslav Vrchlický, Alois Jirásek, Jožef Holeček, ki je zajemal snov tudi iz Južnih Slovanov in edini doživel osvobodeno domovino, itd.); generacija kozmopolitskih Lumirovcev (»Lumira«), katerih vzor je esteticizem (Julij Zeyer, J. Kvapil itd.); močno pokolenje devetdesetih let, ki preko realizma doseže v impresionizmu svoj vrhunec (Fr. X. Šaldá, Anton Sová, najgloblji talent te dobe Otakar Březina, ki se je povzpел kot mistični pesnik in mislec v nedosegljive višine, J. Svatoopluk Machar, Ružena Svobodová, ki je segla po motive tudi v Jugoslavijo in dr.). Dalje se vrste generacije, ki oplajajo češko književnost vsaka v svoji časovni smeri, dekadentni (Jurij Karáček ze Lvovic, Karl Toman, Otakar Theer itd.), impresionisti (mimo onih iz 90ih let, ki so se proti koncu ogreli za to novo smer: Fráňa Šramek in dr.), strastni narodni buditelji Peter Bezruč, Viktor Dyk itd. Sledi generacija, ki se je začela uveljavljati tik pred vojno, a jo imenujejo nekateri po duhovni usmerjenosti relativistično; v tej sta zlasti znani imehi Karla Čapka in Františka Langerja, ki sta si kot dramatika pridobila svetovni sloves; v nasprotju z duhovno usmerjenostjo teh pa je usmerjenost sodobnika Jaroslava Durycha, ki s strastno doslednostjo služi Absolutnemu. V to generacijo moramo šteti tudi komunističnega pisatelja Ivana Olbrachta. Generacija, ki je osebno doživela svetovno klanje, je dala vojno literaturo (zlasti Rudolf Medek in svetovno znani Jaroslav Hašek); velik umetnik te dobe je bil tudi prezgodaj umrl satirik in bicar sodobnih razmer Vladislav Vančura. Generacija povojne kolektivistične literature je dala med drugim globokega in doslednega socialnega pesnika, Moravana Jurija Wolkerja († 1925). Zastopana je tudi najmlajša generacija, ki kaže vidne talente, a je vendar še močno neurejena, sega po različnih slogih, različnih motivih in različnih umetniških smereh. Avtor Arne Novák jo razčlenja s kratko karakterizacijo. Na tem mestu se nismo mogli obširneje pobaviti z objektivnim in kritičnim pregledom češke literature. Več o tem na drugem mestu. Pač pa moramo tu opozoriti na izredno pregledno in mojstrsko sestavljeno uvode k posameznim književnim epoham kakor tudi na strogo kritičen odnos do književnikov vseh umetniških smeri in svetovnoznanostnih prepričanj. Novák se je s svojim eksaktnim slogom in nazorno osvetlitvijo posameznih likov in dob pokazal pravi mojster.

V pregledu slovaške književnosti se je pokazal profesor dr. Pražák iskrenega intermeta slovaške književne tvornosti od prvih graditeljev Kollárja, Šafařika in Palackega, ki so bili v času romantike stavbeniki skupne češkoslovaške književne zgradbe, pa prek prve pomembnejše trojice pesnikov Sladkovića, Krála in Botta, dramatikov Palárika in Záborskoga, prozaistov Hurbana, Kalináčka itd. ter dalje do vseobsega narodokulturnega prebujenja in intenzivnega dela (30 letni voditelj slovaškega duhovnega življenja, estēt, pesnik, prozaist in časnikar Vajanský ter veliki pesnik in

obnovitelj »Slovenskih Pohladov«, Pavel Országh-Hviezdoslav, ki je vzbudil celo generacijo posnomovalcev). Sledi doba realistično usmerjenih književnikov, Jaroslava Vlčka, zlasti pa Martina Kukučina (Matej Bencur), ki je žrpal snov tudi iz jugoslovanskega življenja, doba slovaške Moderne, katere predhodnik je bil že pesnik Iv. Jensesky, a pravi tvorec lirika Iv. Krasko (Janko Cigán) z močno obliko in motivnostjo. V zgoščenih besedi nam avtor končno prikaže generacijo, ki jo je v novih smereh oblikovala povojna doba. V tej sta vidnejša pesnika E. Boleslav Lukáč in Ján Smrek, romanopisec Milo Urban itd.

Dr. Antonín Hartl razpravlja (vsaj za nas) dokaj nepoznano književnost Podkarpatskih Rusov. Dasiravno so pritekali v njihovo književnost vplivi z vseh strani, imajo vendar zaključeno književno kulturo, oduhovljeno z lastno narodno duševnostjo. Avtor pokaže v kratkih obrisih njen razvoj od 14. stoletja dalje; med drugim latinsko-madžarsko meddobje, v katerem je domači pismeni jezik zamrl; leta 1848 pa je nastopilo narodno-kulturno prebujenje, čigar zastopniki (Dobriňanskij, Duchnovič, Rakovskij) so bili prežeti z rusofilsko miselnostjo, zato se je kmalu vzbudila reakcija v kulturnih tvorcih (zlasti okrog 90ih let), ko so se književniki zagledali v lastno zemljo in duševnost ter začeli s plodovitim prosvetnim delom med narodom. Posebno s političnim in narodnim osvobodjenjem po svetovni vojni se je začela lepo razvijati poezija (Vasil Grendžá-Domskij itd.) kakor tudi proza.

O poljski književnosti na ozemlju češkoslovaške republike je napisal kratek pregled prof. dr. Vojtěch Martinek. Prvo knjigo, napisano v narodnem jeziku, so dobili tešinski Poljaki v začetku 18. stoletja (prej je bil uradni jezik češčina,

oziroma nemščina). Poslej so narodni buditelji in tvorci lepe besede nadaljevali delo domače književne kulture.

Nemški književnosti na češkem ozemlju je posvečenih poleg češke literature največ strani. Razdeljena je v dve obsežni poglavji, katerih prvo obsega razdobje od 12. stoletja do leta 1848, drugo od leta 1848 do danes. V prvem je orisal prof. dr. Arnost Kraus kulturno življenje od 12. stoletja dalje prek renesanse, reformacije, baroka, prosvetljene dobe in romantike, v drugem delu pa dr. Pavel Eisner razgrinja moke nemškega pokolenja, ko so oblikovali in oblikujejo na Češkoslovaškem v vseh smereh svoje pangermansko, avstrijsko ter občečlovečansko miselnost, a hkrati odkrivali v velikih delih (Stifter, Rilke, Kafka, Werfel itd.) duševnost češkega naroda in zemlje, po čemer edinem je mogel germanski svet spoznati češko duhovno stran. (Češki pesniški jezik je radj svoje izredne izrazne bogatosti skoro neprevodljiv. Březina!) V celoti je ta študija možan donos k češki kakor tudi nemski literarni zgodovini.

Svoje mesto ima tudi mađarska književnost, katero je večje prikažal prof. dr. Pavel Bujná k. Mađarska književnost, ki so jo ustvarili mošče, živeči na Slovaškem (imeli so dvoje središč: Košice in Bratislava), je pomembna tudi v okviru osrednje mađarske književnosti. 16., 17. in 18. stoletje ima, kakor povsod, povečini nabožno slovstvo, 19. stoletje pa je dalo več laičnih imen (Petřfi), ki so močno dvignila mađarsko literaturo. Povojna doba je šibkejša, najpomembnejši je pesnik Dezider Győrv.

V tem okviru je obravnavana književnost češkoslovaške republike. K ostalim vejam češke kulture (ilustracija časnik, oprema knjige, založništvo itd.) se bomo še vrnili. Še enkrat moramo poudariti, da na tako delo bi mogli biti ponosni največji narodi, ne le radi kritične zgrajenosti vsebine, marveč tudi radi razkošne opreme, kekrčne srečujemo le v redkih primerih. Knjigo bi si morale naročiti vsaj osrednje knjižnice naše države, da bi spoznavali naši bralci po njej visoko knjižno kulturo bratskih narodov, Čehov in Slovačkov. L. G.

Gospodarstvo

Hmeljarji zborujejo

Zalec, dne 25. marca.

Danes se je vršil v Roblekovl dvorani v Zalcu 54. redni letni občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zborovanje je vodil podpredsednik g. Lorber. Tajniško poročilo je podal g. Petriček. Hmeljarsko društvo ima 14 podružnic in 945 članov, poleg tega pa še 42 članov posameznikov. Izšlo je 9654 legitimacij za obiranje hmelja. Lanski pridelek je znašal približno 11.000 meterskih stotov in je znašala povprečna cena 70 Din. Najvišja cena za lanski pridelek je bila 100 Din za kg. Po teh podatkih je prišlo v naš hmeljski okoliš okroglo 70.000.000 Din. Pri volitvah pregledovalcev računov za l. 1934 sta bila ponovno izvoljena g. Jošt in Razboršek. Najvažnejša točka dnevnega reda je bila sprememba pravil. Naslov društva se izpremeni v Hmeljarsko društvo za dravsko banovino, odpadejo pa tudi dosedanje podružnice in bo odbor v posameznih krajih

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz Narodne banke za 22. marec kaže te-le postavke (vse v milj. Din. v oklepajih primere z izkazom za 15. marec):

Aktiva: zlato 1.765,8 (plus 0,5), valuta 0.065 (-0,6), devize 78,5 (-1,9), skupna podlaga 1.844,4 (-2,0), devize izven podlage 52,5 (-1,26), kovani denar 318,7 (plus 24,94), posojila: eskontna 1.642,5 (-13,6), lombardna 237,4 (-2,7), prejšnji predujmi državi 1.717,27 (plus 0,075), efekti rez. fonda 67,1 (plus 1,1).

Pasiva: bankovci v obtoku 4.146,7 (-35,1), drž. terjatve 11,0 (plus 2,0), žirovni računi 431,6 (plus 6,8), razni računi 597,7 (plus 19,0), skupne obveznosti po vidu 1.040,2 (plus 27,86), obveznosti z rokom 1.031,2 (-8,5), razna pasiva 260,5 (plus 18,5).

Obtok bankovcev ter obveznosti po vidu 5.186,95 (-8,5), skupno kritje 35,55 (35,54)%, od tega samo v zlatu 34,04 (35,98)%.
*

Dolгови naše hotelske industrije so koncem preteklega leta znašali 270,04 milj. Din, od te svote odpade na Dalmacijo 71,9 milj., savsko banovino 68,4 milj., Bled 42,95 milj. Din, ostalo na našo banovino 59, 06 milj., moravsko banov. 21,4, vardarsko 4,7 in drinsko 1,65 milj. Skupno cenijo v vsej državi hotelske dolgove na okroglo 280 milj. Din, od česar odpade na Drž. hip. banko okoli 45 milj. V Sloveniji znašajo hotelski dolgovi res znatno svoto 102 milj. Din ali več kot tretjino vseh dolgov v državi.

Uvozni kontingenti v Franciji. Pri razdelitvi kontingentov za leto 1934 je francoska vlada odobrila naši državi iste kontingente kot za 1933. Podobno je storila Francija tudi za Poljsko.

imenoval poverjenike. V debato o spremembi pravil so posegli gg. Píkl, Marine, Marovt, Kuder, Steblovnik in Prekorašek. Razen gg. Píkla in Prekoraška so bili vsi, ki so posegli v debato proti spremembi pravil, predvsem zaradi tega, ker o tej točki dnevnega reda niso mogle razpravljati podružnice, ker o tem niso bile obveščene, in so gospodje, ki so se izjavili proti spremembi, izrazili bojazen, da je ta sprememba grobokop Hmeljarskega društva, namreč odprava podružnic. Pri polmenskem glasovanju je prodril predlog odbora, ker je za spremembo glasovalo 41 delegatov, proti pa 19. Takoj, ko bo nova pravila oblastveno potrjena, se bo vršil izredni občni zbor, na katerem se bo tudi določila članarina za leto 1935. Pri predlogih podružnice je prišel na dnevni red samo predlog podružnice v Braslovčah glede novih nasadov. Društvo naj pri merodajnih oblastvih izposluje zakonito naredbo proti novim hmeljskim nasadam v Jugoslaviji.

Avtobusna podjetja v savski banovini so zaprosila bansko upravo, naj jim dovoli s 27. t. m. popolno ustavitve prometa, dokler se ne uredi vprašanje obdavčenja avtobusnega prometa, ki je v savski banovini še bolj obremenjen kot drugod. Tako bo savska banovina ostala na 3500 km progi s 27. marcem brez avtobusnega prometa. — Kot poroča Zveza avtobusnih podjetij kralj. Jugoslavije je zaradi novih dajatev že nad 30 podjetij ustavilo obratovanje.

Znižanje carin na pšenico v Avstriji. Zadnje čase se v Avstriji vedno bolj opaža, da je domača produkcija že skoraj vsa porabljena in da so cene pšenice v primeri z lanskim letom narasle od 34 na 40 šilingov za 100 kg. Zato namerava avstrijska vlada znižati uvozne carine za pšenico za 4 zlate krone.

Kontingentiranje uvoza jaje in lesa v Španijo. Španija je s 17 t. m. uvedla kontingentiranje uvoza jaje in se pripravlja na uvedbo kontingentiranja tudi za uvoz lesa.

Borza

Ljubljana, 26. marca.

Denar

Danes so ostali neizpremenjeni tečaji Bruselj, London, Pariz in Trst. Popustila sta Amsterdam in Praga, dočim sta narasla Berlin in Newyork.

Avstrijski šilling je na ljubljanski borzi popustil na 9.10—9.20, na zagrebški in belgradski borzi pa je bil zaključen po 9.125. Grški boni so notirali v Zagrebu 33—34 (33), v Belgradu pa 33.50 den. (34, 33.50).

Ljubljana. Amsterdam 2309.85—2321.21, Berlin 1359.58—1370.38, Bruselj 709.41—803.35, Curih 1108.35—1113.85, London 174.42—176.02, Newyork 3402.72—3430.98, Pariz 225.88—227, Praga 142.29—143.15, Trst 293.79—296.19.

Pri epidemiji gripe zaščitite zdravje Vaših otrok najbolj če jim dajete PANFLAVIN pastile, ker BAYER VE, KAJ POMAGA!

Promet na zagrebški borzi je znašal 47525 Din. Curih. Pariz 20.38, London 15.78, Newyork 309.75, Bruselj 72.125, Milan 26.55, Madrid 42.20, Amsterdam 208.40, Berlin 122.85, Dunaj 78.30 (56.30), Stockholm 81.40, Oslo 79.30, Kopenhagen 70.50, Praga 12.845, Varšava 58.325, Atene 2.95, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Tendencja je bila danes neenotna. Vojna škoda je popustila, dočim je med dolarskimi papirji naraslo 7% Bier. posojilo. Promet je bil slab in je bilo zaključenih samo 1000 dol. 8% Bier. pos.

Ljubljana. 7% inv. pos. 70—73, agrarij 36 den., vojna škoda 310—313, begl. obv. 53 den., 8% Bier. pos. 55.50—56.50, 7% Bier. pos. 53—54, 7% pos DHB 65 den., Kranj. ind. 250 bl.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 70—73, voj. škoda 310—312, 4, 5, 6 311 bl., 6% begl. obv. 53—53.75, 8% Bier. pos. 55.75—56.50 (56), 7% Bier. pos. 53.50—54, 7% pos. DHB 67.50—70. — Delnice: Narodna banka 4200—4400, Priv. agr. banka 259—261 (258), Osj. sladk. tov. 140 den., Trboveljska 110 den.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—72 (71.50, 71), agrarij 38.50—37, vojna škoda 313—313.50 (314, 313), 7, 311—313 (312), 6% begl. obv. 53.40—53.60 (54, 53.40), 8% Bier. pos. 55.50 den., 7% Bier. pos. 53—54 (53), 7% pos. DHB 67.50—70 (68). — Delnice: Narodna banka 4300 bl. (4200), Priv. agr. banka 257.50—258.50 (260, 259).

Dunaj. Don.-sav.-jadr. 64.35, delnice 12.25, Narodna banka 153, Ländlerbanka 15.70, Steg 17.55, Steweg 11, Alpine 11.87, Rima 23.75, Trboveljska 12.05.

Živina

Putjski sejmi. Zadnji konjski in goveji sejem je bil srednje obiskan. Prignanih so 105 konj, 185 krav, 65 telic, 100 volov in 16 bikov, skupaj 421 glav živine. Prodano je bilo 192 glav. Povprečne cene za kg žive teže so bile sledeče: krave 1.75—3.50, telice 3.25—4, volji 3—4, bikji 3—4; konji po kakovosti od 1300—3250. — Svinjski jesej je bil, kar se dogona tiče, prav dobro založen, kupčija pa je bila srednja. Prignano je bilo 398 ščitarjev, prodano pa 151. Povprečne cene so bile sledeče: pršutarji 6—7, polmastne 7—8 za kg žive teže; mrtve teže 9 Din. Prasci 6—12 tednov stari so se prodajali po kakovosti od 100—175 Din komad. — Svinjski sejmi v Celju. Ker se je zima končala, so se začeli, kakor vsako leto, tudi letos vršiti vsako sredo in soboto svinjski sejmi v večjem obsegu. V soboto je bilo pripravljenih na 51 vozovih 229 prašičev razne starosti in velikosti. Prodanih je bilo komaj 55 komadov, ker ni bilo kupcev. Cene so bile sledeče: prašički v starosti 7—8 tednov 125—140 Din, 2—3 mesecev 250—350 Din, 4—5 mesecev 500—600 Din, 6—7 mesecev 600—700 Din, 8—10 mesecev 700—800 Din in l leto stari 850—900 Din. Kupovalci prašičev se opozarjajo na te svinjske sejme, ker se jim nudi prilika, da si lahko nabavijo svinje najboljše pasme iz šmarskega okraja.

Dunajski goveji sejem 27. marca. Prignanih je bilo 806 volov, 334 bikov in 573 krav, skupno 1713 glav, od tega iz Avstrije 1284, iz inozemstva 429. Cene so bile (v šil. za kg žive teže): volji 0.90—1.45, bikji 0.90—1.10, krave 0.82—1.05 in klavna živina 0.63—0.80. Promet je bil počasen in so cene volov popustile za 3—5 grošev, deloma več, cene dobrih krav, klavne živine in bikov II. in III. vrste za 3—5 grošev, bikji I. vrste pa so beležili slabe cene preteklega tedna.

Samostanski lovec

19. »Tako, Wolfrat!« je rekel gospod Henrik, ko je samostrelom na rami stopil iz hiše. »Bova kmalu gotova. Sem se že napravil za pot proti domu.« Wolfrat se je dvignil. »Kaj naj delam, gospod?« »Pojdi v kuhinjo in prinesi keblleo!« »Solar se je podvizal; bo menda res delo; vrnil se je z leseno keblleo.« »Pojdi!« je rekel gospod Henrik in krenil na pot, ki je peljala v Peščeno drago. Wolfrat je hitro sledil. »Kaj le namerja?« je pomišljal na tibem. Obšla ga je slutnja bližnje nevarnosti. Neumnost! Lovec je pričal zanj in gospod Henrik ga je sam oprostil krivde. »Morda mu bom moral nakopati kakih korenin? Ali pa je izalehdil rudo, ki jo hoče preizkusiti in mu jo bom nesel v keblleo domov?« Pomirljen je stopal dalje. Toda pot, ki sta jo hodila, se mu je dozdevala vedno daljša. Šla sta že dobre pol ure — in z vrha sem je že gledal križ. Wolfrat je obstal. »Gospod, kam greva?« »Kar pojdi!« je dejal gospod Henrik in koračil dalje. Ko je opazil, da mu Wolfrat ne sledi, je postal, se obrnil in nasmeškoma vprašal: »Ali pa morda nočeš iti za mano?« »Paž, paž, gospod!« »Počasnih korakov sta se spenjala po stezi vkre-

ber. Prišla sta do studenca. »Napolni keblleo!« je ukazal proš. Wolfrat je ubogal. »Kaj dalje, gospod?« »Pojdi!« Vedno bliže sta bila križu. Iz solarjevega obraza je izginila slednja kaplja krvi, oči so mu žarele, in kebllea, ki jo je nosil na rami, se je treslo, da je voda pljuskala čez rob. Ko sta prišla na vrh, je rekel gospod Henrik: »Pridi sem, Wolfrat!« Pokazal je na krvave sledi na podobi. »Poglej te grde madeže... da, vzemi vode in zmij jih stran!« Nasproti križu, ki je ves sijal v svetlem solncu, se je usedel na kamen in se odkril. »No, kaj se obotavljaš?« Wolfrat je postavil keblleo na tla, zajel vode v peščico in začel umivati — umivati... »Nočejo zginiti, gospod!« je dejal čez nekaj časa z zamolklim glasom. »Zajedi so se v les.« »Da, greh se zajel!« Kakor tu v les, tako v srce. Tako kakor rja na jeklu: pusti madež na njem, in dobro orožje je uničeno, nerabno za vse čase in lahko ga vržeš med staro šaroc — gospod Henrik je pogledal kvišku — šal pa v ogenj! Umivaj, Wolfrat, umivaj! Stori nesrečniku na ljubo, ki je tako oskrnil sveto podobo. Le pomisli! — hodi okoli med ljudmi in si ne upa nikomur več pogledati v oči; vsak korak, ki ga čuje, ga plaši; vsaka beseda mu vzbuja strah. Šumeče listje, želesteči veter, žuboreča voda, tih noč, hrupen dan — vse je zdaj njegov sovražnik. Kar čuje, zveni vse kakor vzdih njegove žrtve, ko se je zgrudila: kar vidi, ima vse krvav blesk. In v svoji samotni

stiski ne tolaže ne upanja! Njegovo srce bi rado kriknilo v nebo, pa vidi vedno pred sabo sveto podobo, ki jo je omadeževal in onečastil, in njegove ustnice ne najdejo več molitve!... No? Ali madeži nočejo izginiti?« »Ne, gospod!« Besede so zvenele, kakor da bi ga kdo davil za grlo, in roke so mu omahnile kakor ohromele. »Samo popustiti ne smeš!« Majčkeno se še potrudil! Tako, da, tako! Veš, saj se trudiš za nekoga, ki se sam dvakrat kaznuje, ker meni, če more uteči kazni, ki mora biti postavljena za vse, kar je krivo in slabo. Kar pusti ga! Razsrjena pravdičnost Boga ima daljše noge. On teče — in vendar se mu je kazen že obesila za pete kakor dolga veriga, on pa teče in teče in opleta pri tem z verigo na vse strani in poteguje še druge za seboj v prepad... Kaj si pa prejenjal umivati? — Tako! Le ne popuščaj!... Povej, Wolfrat, imaš kako deteljječo doma?« »Pol nare — za moje koze.« je zajecjal. »Ali ti je deteljo že kdaj napadla predenica?« Wolfrat je priklimal. »Vidiš, gotovo si prezrl, kako je bolezen napadla prvo stebelce. Da bi jo bil izruval takoj! Pa si jo pustil, da se je razrašala, in ko si se čez teden vrnil, je bilo že pol njive uničeno! Kajne? Vidiš, ta, ki je to storile — gospod Henrik je pokazal na madeže na križu — sta nosi v sebi tudi tako bolezen. Najprej razli v njem samem vse, kar je zdravega in dobrega, potem se splazi že ven, in če ima očeta in mater, uje tudi ta dva,

in če ima ženo in otroka — kaj pa ti je, Wolfrat? Mar ti ni dobro?« Solar je odkimal in je zajel prgišče vode. »Gospod Henrik je nekaj časa molčal, potem je vprašal: »Ali madeži še vedno niso izginili?« »Do polovice sem jih iznil.« je zamrmral Wolfrat s pojemajočim glasom, »loda drugi — drugi...« »Le umivaj! Naj se ti kar nič ne mudi! Bom že počakal, bom že. In onega drugega — nanj še tudi lahko počakam, da pride in pokaže krvave goke. Če le ne bo potem prepozno za umivanje. In če res ne bo hotel spregovoriti — je še vedno nekdo, ki bo v hudi uri prišel proti njemu!« Počasi s preplahom v očeh se je zazrl Wolfrat v proštove ustnice. »Nekdo, ki je vse videl!« je dejal gospod Henrik in pokazal na križ. »Ta, tu gori, Wolfrat!« »Ta?« Bloden nasmeš se je pojavil na Wolfratovih ustnicah, dočim se je počasi ozrl kvišku. Potem je odkimal. »Še nikdar les ni spregovoril.« Obisk je za hip zakril solnce; po tleh je prebegla senca. »Meniš?« se je nasmehnil gospod Henrik. Teško sopes se je sklonil Wolfrat nad keblleo, da bi s peščicama zajel vode. Tedaj se je oglasil z višine zamolkel žum, ki je narasel v bobneč grom in se končal s hrumečim treskom. V skalah se je udrl plaz. Solar je pobledelel, groznica ga je stresla in s njegovih trepetajočih rok je kapljala voda. (Dalje.)

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; ženitovenjski oglasi Din 2—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlina vratca po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

VELIKONOČNE PITANA ŠTAJERSKA SUNKE PERUTNINA

ZA DNEVE POSTA

SVEŽE MORSKE IN SLADKOVODNERIBE

v največji izbiri in po priznani zmernih cenah

PRI SLAMIČU

Gospodarska cesta 6 :: Prešernova ulica 5

Tudi Vaš: obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS, REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 1-5
Pralnica — Svetlolikalnica

Službe iščejo

Pletilja

z lastnim strojem - išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3427. (a)

Službodobe

Pisarniška moč

po možnosti samski uradnik, popolnoma zmožen nemške in slovenske korespondence, strojepisja in nemške stenografije — se sprejme na deželo. — Cenjene ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod št. 3445. (b)

Denar

Hranilne knjižice

in prepise prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov temeljno do preključa zopet v račun A & E. Skaberne. Ljubljana (r)

Hranilne knjižice

Vzajemne posojilnice ali ljudske posojilnice ali hranilnice kmečkih občin v Ljubljani - ugodno kupim proti gotovini. Ponudbe na upravo »Slov.« vod »Gotovina 30« (d)

GREJTE MNOGO SLOVENCA

Čako ne čitate redno

Stanovanja

ODDAJO:

Dvo- in štirisobno stanovanje, komfortno — oddam v centru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3292. (c)

Prazno sobo

veliko in svetlo — pripravno za pisarno ali društvo, oddam s 1. majem ali 15. aprilom. Vhod s stopnišča. Borštnikov trg št. 1, I. nadstr. desno.

Vnajem

ODDAJO:

Trgovino z mešanim blagom, na prometni točki, brez konkurence, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3293. (n)

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca« posestvo bi hitro prodal; če želite z gotovim denarjem ope kupca ti s knjižico da

Malo posestvo

sestojede iz gostilniške obrti, gozda, njeve, lepoga vrta, oddaljeno 5 minut od postaje Trebnje, na prijaznem kraju, vse v iako dobrem stanju — napredaj za 95.000 Din le proti gotovini. Ivan Rakar, gostilničar, Cvibile št. 2, p. Trebnje, Dolenjsko. (p)

Hiša

s 5 sobami, elektriko in zelenjadnim vrtom napredaj v Ljubljani za 130.000 dinarjev. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3458. (p)

Dve posestvi

vsako ca. 75 oralov, z mladim gozdom, napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (p)

Glasba

Klavirji

prvovrstni instrumenti - različnih vrst kakor tudi lastnih izdelkov že od 11.000 dalje dobite pri

R. WARBINEK

Ljubljana, Gregorčičeva 5
Dolgoletna garancija — Prodaja na obroke tudi proti bančnim knjižicam. Strokovniška popravila in uglaševanje izvršujem točno in ceno — Najcenejša izposojevalnica.

Kupimo

Vsakovratno

zlato kovanje po najvišjih cenah CERNE, tuje in Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Razno

Velikonočna darila

lepa in fina, kakor tudi velikonočno pecivo dobite v slaščičarni I. Pelikan, Maribor, Gosposka št. 25. (r)

Davčne prijave

pridobnina, rentnina, izvršuje strokovniško — »Gospodarska pisarna«, Miklošičeva 7-II. nadstr.

Obrt

Telefon 2059

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajaš ali motorja bi znebil se rad, brki kupcev ti mnogo prižene Slovenčev najmanjši inšerat

Namočeno polenovko

vsak dan do velike noči dobite pri I. Buzzolini, za škofijo. (l)

Jajčka so cenejša!

Za velikonočne praznike prodamo originalni jajčni brandy (cognac) po reklamnih cenah, dobite pa tudi vse vrste likerjev ter pristni brinjevec in slivovko. »Alko«, Kolizej (dvorišče). Na drobno in debelo. (l)

Gorenjski semenski krompir

„Rožnik“

najrodovitnejši in popolnoma zdrav, dobavlja Kmetijska okrajna zadruga v Kranju. (l)

Jaffa pomaranče

sladke in sočne, v prvovrstni kakovosti prodaja GOSPODARSKA ZVEZA Ljubljana, Tyrševa cesta.

Kovčki,

ročne torbice, listnice, denarnice, nahrbtniki, gamaše v veliki izbiri pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Presenečenje

za Velikonoč bo, če okrasite svoje mize z belokranjskimi pisanicami. — Glavna zaloga v fil. trg. Kmetijske družbe, Igriska ulica 3 (za dramo) telef. 37-55. — Istantam se dobi razna sveža perutnina. (l)

Hruške

koroske moštнице, štiri-letne, po 4 Din, po železnici najmanj 25 komadov, oddaja Kmetijska družba v Ljubljani. (l)

Pogreznjiv šival stroj

ki šiva naprej in nazaj, par mesecev rabljen — poceni napredaj. Kladezna 26. (l)

Kašo

lešprenj, ajdovo moko vedno sveže očistilo na debele veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA, Rezijska cesta 24

Inserirajte

V

„Slovenca“!

Ohranite svojlm zobem

njihovo naravno lepoto ravnajoč se točno

po teh navodilih:

- Še danes izrežite spoda) natisnjeni bon za eno tubo Chlorodont-a kot poskušnja in ga pošijite tvrdki TVORNICE ZLATOROG, MARIBOR.
- Kakor hitro to tubo prejmete, prenehajte uporabljati svojo dosedanjo zobno pasto in napravite poskušnja s Chlorodontom.
- Denite zvečer in zjutraj na suho ščetko 2—3 cm zobne paste Chlorodont.
- Čistite zobe močno v vseh smereh, zlasti tudi med zobmi.
- Zdaj šelej umočite ščetko v vodi ter si še enkrat temeljito očistite zobe.
- Končno si skrbno izplahnite usta, še najboljše z ustno vodo Chlorodont.

Prej ko v 4 dneh bodo imeli Vaši zobje zopet svojo prvotno lepoto.

Zobna pasta: Velika tuba Din 13— mala tuba Din 8—

Ustna voda: Vel. steklenica Din 30— mal. steklenica Din 16—

6

BON

Za izrezanje po gornjem navodilu.

Pošijite mi za poskušnja eno tubo zobne paste Chlorodont in sicer brezplačno in brez najmanjše obveznosti z moje strani.

Ime: _____

Kraj: _____

Ulica: _____

Veletrgovina v Ljubljani sprejme za 1. maj

korespondentinja

Biti mora perfektna v slovenski, nemški in srbo-hrvaški korespondenci. — Pismene ponudbe na upravo tega lista pod »Perfektna« št. 3425.

Tudivnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«. naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Vsakega in povesod lahko doleti nesreča

»Fitonin« preprečuje infekcijo, ustavlja krvavenje in zelo hitro zaceli rane. Ako se poslužite »Fitonina« takoj kot prvo sredstvo, sploh ne more priti do gnojenja, ker »Fitonin« v roku pol ure ubije vse klice, ki povzročajo gnojenje. Zato je »Fitonin« potreben povesod, kjer preti nevarnost nesreče. Steklenica v lekarnah 20 Din. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. — Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933).

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje, nadalje

bogata zaloga žepnih robeev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po

najnižjih cenah

pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana

za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Ali ste že poravnali naročnino?

Pomlad se približuje!

Pobrigajte se čimpreje za semena

Mauthnerjeva semena

60 let najboljša

Zahtevajte naš ilustrovani glavni cenik

franko in brezplačno

Mauthner Edmund a. d., Novi Sad

+

Naš predobri oče, tast in stari oče, gospod

JURIJ GREGORC

dežnikar

je danes ob 4 zjutraj končal svojega življenja težko pot v starosti 91 let.

Pogreb blažega pokojnika bo v torek, dne 27. marca 1934 ob 16 popoldne iz hiše žalosti.

Priporočamo ga v blaž spomin in molitev.

Novo mesto, dne 25. marca 1934.

Jurij, Karel, Albin, sinovi. Lojzka Celestina, hčerka. Vnuki in vnukinje.

Zahvala

Ob priliki smrti moje kuharice, gospodične

Jožefe Hočevar

se tem potom vsem udeležencem pogreba toplo zahvaljujem, posebno pa oč. sestram za požrtvovalno postrežbo in oč. gg. salezijancem za tolažilo v bolni in spremstvo na zadnji poti.

Ljubljana, dne 26. marca 1934.

IVANA GORŠE

»Novi svet«

+

V globoki žalosti naznanjamo, da je moj ljubi mož

Ivan Macuh

poštni poduradnik

v 57. letu življenja, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo 27. t. m. ob pol 5 na magdalenško pokopališče.

Maribor, dne 26. marca 1934.

Zalujoča žena.

Zahvala

Ob smrti draga soproga, brata, strica in svaka, gospoda

Jožefa Brečko

trgovskega vrtnarja na Jesenicah

ki smo ga dne 19. t. m. položili k večnemu počitku v Zagrebu, se vsem najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni vsem, ki so nam v teh težkih urah izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo zadrugi vrtnarjev v Ljubljani za poklonjeni krasni venec.

Jesenice, dne 24. marca 1934.

ANA BREČKO, soproga — in ostali sorodniki.